

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
mali oglasi po 1:50
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vratila po 10 Din
o Pri večjem o
naročilu popust

Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelka in
dneva po preznika

Uprava je u Kopitarjevi ul. 6 - Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.340 za inšerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

V nedeljo je slovensko ljudstvo govorilo jasno in odločno. Za SLS je izrek našega ljudstva časten, SLS bo poskrbela, da bodo zaporedaj besedo našega ljudstva razumeli tudi oni, ki so živeli v goljufivi zmoti, da zanje ne velja prav nobena odločitev ljudstva. Zagotavljamo, da se bodo tudi ti ljudje radi ali neradi priučili spoštovati odločitve slovenskega ljudstva.

Rezultat volitev v narodno skupščino.

r Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Ministrstvo za notranje zadeve je danes ob 11. uri dopoldne izdalo uradno poročilo o izidu volitev v narodno skupščino:

11. sept. 1927	8./II. 1925	Sprememba
SLS 20	20	—
Radikali 111	140	—29
Davidovič 63	30	+27
Radić 60	68	—8
SDS 23	22	+1
Spaho 16	15	+1
Zemljoradniki 9	5	+4
Hrvatski federalisti 2	—	+2
HPS (Barić) 1	—	+1
Pucelj 1	1	—
Socialisti 1	—	+1
Crnogorski federalisti 1	3	—2
Madžari 1	—	+1
Nemci 6	5	+1
Skupaj 315	315	

Po posameznih volivnih okrožjih je izid sledeči:

Križevsko: Radić 7, SDS 1.
 Uziško: radikali 3, demokrati 1.
 Čačansko: radikali 3.
 Banja Luka: zemljoradniki 3, radikali 3, SDS 1, Radić 1, demokratska zajednica 2, Moravsko: radikali 3, demokrati 2.
 Raško-zvečansko: radikali 3, demokrati 1 (Spaho).
 Crnogorsko: demokrati 2, radikali 2, zemljoradniki 1, crnogorski federalisti 1.
 Topliško: demokrati 2, radikali 1.
 Ljubljansko novomeško: SLS 8, Pucelj 1, SDS 1.
 Niško: radikali 3, demokrati 2.
 Kosovsko: radikali 5.
 Timoško: demokrati 2, radikali 2.
 Belgrajsko: radikali 2, demokrati 2.
 Bitoljsko: radikali 3, demokrati 3.
 Bregalnisko: radikali 1, demokrati 2.
 Valjevsko: radikali 2, demokrati 1, zemljoradniki 1.
 Krajinsko-timoško: radikali 1, demokr. 2.

Kruševaško: radikali 2, demokrati 1.
 Kumanovsko: radikali 2, demokrati 1.
 Metohijsko: radikali 2, demokrati 1.
 Vranjsko: radikali 4, demokrati 3.
 Kragujevaško: radikali 5.
 Ohridsko: demokrati 2.
 Požarevsko: radikali 1, demokrati 3.
 Prizrensko: radikali 2, demokrati 2.
 Prilepsko: demokrati 3.
 Rudniško: radikali 1, demokrati 1.
 Skopljansko: demokrati 2, radikali 2.
 Smederevsko: radikali 1, demokrati 2.
 Tikveško: radikali 1, demokrati 2.
 Bihaško: radikali 1, Spaho 3, zemljoradniki 2.
 Mostarsko: radikali 2, Spaho 2.
 Sarajevsko: radikali 3, Spaho 4.
 Travniško: Spaho 2, radikali 2, Radić 3.
 Virovitiško: radikali 2, Radić 3.
 Šibenško: radikali 3, Radić 3.
 Modruško-reško: Radić 3, Pribičević 3.
 Novosadsko: radikali 4, demokrati 2.
 Somborsko-baranjsko: radikali 3, demokrati 1, Nemci 3.
 Subotško: radikali 4, demokrati 2.
 Zagebško: Pribičević 4, Radić 9.
 Sremsko: Pribičević 3, Radić 3, radikali 4.
 Varaždinsko: Pribičević 1, Radić 9.
 Pančevsko: Pribičević 2, radikali 4, Nemci 2.
 Južno dalmatinsko: Radić 5, HPS (Barić) 1, demokrati 1, radikali 2.
 Požeško: Radić 5, Pribičević 1, radikali 1.
 Velikobečkereško: radikali 3, demokrati 2.
 Podrinsko: radikali 4, demokrati 2.
 Tuzlansko: radikali 3, dem. zajednica 6, Radić 1, zemljoradniki 1.
 Mariborsko: SLS 12, Pribičević 2, socialisti 1.
 Tetovsko: radikali 3, demokrati 1.
 Pirotsko: radikali 2, demokrati 1.
MEŠTA:
 Ljubljana SDS 1, Zagreb federalisti 2, Belgrad demokrati 1, radikali 1.

Po volitvah.

VLADA ZADOVOLJNA. — DEMOKRATI REZERVIRANI. — PRIBIČEVIĆ POPARJEN, DIVJA.

r Belgrad, 12. sept. (Izv.) Brž, ko je minil dan volitev, se je v Belgradu že začelo živahnije življenje in že so se pričele sestavljati različne kombinacije. V vladnih krogih so z izidom volitev zadovoljni, ker so volivci odobrili vladni delovni program. Davidovičevi demokrati se drže rezervirano, oziroma izjavljajo, da so zadovoljni z uspehom. Od njihovih prijateljev smo zvedeli, da vlada v demokratskem klubu gotovo nerazpoloženje, ker so demokrati pričakovali večje število mandator. Nadalje smo zvedeli iz demokratskega kluba, da Ljuba Davidovič pred prihodom drugega voditelja Voje Marinkovića ne bo podvzel nobenih korakov, ampak da bo delal z njim skupno.

Od opozicije so posebno divji samostojni demokrati, ki so radi izida naravnost poparjeni. Snoči in proti jutru so že razglasili, da jih bo prišlo v skupščino 30 do 35, danes pa so skrečeni na 23. Zelo se komentira dejstvo, da je Pribičević v srbskih krajih kljub večletnim manifestacijam z godbo in zastavami takorekoč izginil. Dvoletnost se je kruto maščevala. Ker Pribičević čuti, da je osamljen, prehaja kot zgubljena skupina na stara pota in sredstva. Ustanovitelj PP režima očita vladi, da je izvedla volitve pod strahovitim terorjem in žuga vladi, da bo opozicija v verifikacijskem odboru prišla na dan z zelo obtežljivim materialom in objavlja cele strani brojavov o nasiljih. Osamljeni Pribičević je za bodoče obsojen le na manifestacije, zborovanja in grenek kruh opozicije.

PROPADLI PASIČEVCI.

r Belgrad, 12. sept. (Izv.) Pri nedeljskih volitvah so propadli naslednji pasičevci: dr. Voja Janjić, dr. Velizar Janković, Slavko Mitetić, Ranko Trifunović, Jovan Cirković, dr. Radonjić, Aleksa Žujević in Ljuba Popović.

Izidi volitev v državi.

Volivne številke iz cele države leže pred nami. Če pregledamo te številke take kot so, vidimo na prvi pogled, da se zunanje številčno razmerje med strankami ni bistveno izpremenilo. Radikali so sicer izgubili svojih 29 mandatov, vidimo pa, da so te mandate pridobili večinoma Davidovičevi demokrati, ki pa z radikali skupaj sestavljajo sedanjo vlado. Radić je svoje pozicije obdržal, kajti izguba 8 mandatov ni bistveno odločilna. HSS je z izjemo 3 mandatov, ostala zastopnica Hrvatov. Ali je to dobro ali ne, to je za sedaj druga stvar — ugotovljamo le dejstvo, kakor nam ga kažejo številke. Tudi sicer se ni razmerje med strankami prav nič premaknilo. S tega vidika gledano, nam volivni izid kaže, da združene srbske stranke radikalov in demokratov same po sebi predstavljajo večino, in sicer tako veliko večino, da bi, združene in kompaktne, tudi brez Slovencev in Hrvatov ter tudi brez dr. Spaho mogle vladati po mili volji. In če

VSE JE KONČANO.

r Belgrad, 12. sept. (Izv.) Danes so se sestali v predsedstvu radikalnega kluba bivši pasičevci Marko Trifković, bivši predsednik narodne skupščine, glavni tajnik Ivković in bivši predsednik radikalnega kluba Mihajlović. O svoji konferenci niso dali nobene izjave. Domneva se, da so sklenili odložiti orožje. Marko Trifković je danes zaprosil za inozemski potni list in gre na študijsko potovanje na Madjarsko, Češkoslovaško in v Nemčijo. Ali se bo Trifković končnoveljavno umaknil iz političnega življenja, še ni gotovo.

VELJA VUKIČEVIĆ ZADOVOLJEN.

r Belgrad, 12. sept. (Izv.) Dopoldne ob 11. je notranje ministrstvo objavilo končnoveljavni izid nedeljskih volitev. Ministrski predsednik je ob 11. potrdil uradno objavljeni rezultat. Okrog 12. je zapustil ministrsko predsedništvo. Zbranim časnikarjem je odgovoril, da jim bo dal seznam vseh nanovo izvoljenih poslancev. Izražal je popolno zadovoljstvo nad volivnim izidom. Na vprašanje časnikarjev, ali bo podal ostavko in zahteval mandat za sestavo nove delovne vlade, ni dal nobenega odgovora. Dopoldne je overovil seznam novoizvoljenih poslancev vseh strank.

RADIKALNA STRANKA OSTANE ENOTNA.

r Belgrad, 12. sept. (Izv.) Med 111 radikali se misli, da je 14 pasičevcev in centrumašev. Značilno je, da se ne stavlja v ospredje vprašanje, kakšno taktiko bodo zavzeli takozvani vladni radikali. Poudarja se, da je med izvoljenimi mnogo srečnih osebnosti, ki bi, na kar sicer ni računati, v slučaju nasprotij, bili posredovalci med skrajnostmi, tako, da je gotovo, da so vsi radikali odločeni braniti enoten in složen narodni radikalni klub.

šeže aktivno v državno poslovanje. Številke, ki nam zro nasproti, niso vsota mehaničnih stvorov, ampak pomenijo dve smeri v bodoči politiki države. Ena smer je bila nam Slovenec vedno odločilno sodelovala proti nam in motila s svojo avanturistično naravo naravni razvoj ljudstev te države. Danes — po teh volitvah — lahko rečemo: ta smer je bilal. Danes je strta in ne pomeni v našem javnem življenju nič več! Druga je smer sedanje vlade. In ta smer je pri volitvah v celi državi dobila sijajno oporo v ljudstvu. Srbski narod je dokumentiral na volitvah svojo voljo, da se izvršuje politika v tej državi tako in v isti smeri, kakor je to slovenski narod po svoji SLS vedno zahteval in pričakoval. Vlada je svoji politiki na volitvah pridobila priznanje ljudstva, vsled česar odpade vsaka ovira, to politiko nadaljevati do konca.

Kaj k temu pravijo posamezniki, kaj poroko posamezniki kaže iz preteklosti — to je

Po nedeljskih volitvah v Ljubljani.

Ljubljana je edina točka, s katero more SDS tolažiti svoje zveste. Dr. Korošec je sicer zbral na svojo listo ogromno število glasov, toda goljufija je pomagala, da je SDS v Ljubljani navidežno izstopila iz skupne fronte ostalega naroda in padla nazaj v temo in reakcijo, v katero jo je desetletja tiščal liberalizem.

Ker pa je brez ozira na nezakonitosti vendarle število glasov, ki ga je dosegla SDS veliko in tako visoko, da ga noben pošten in trezen človek ni pričakoval, je prav, da se ozremo na te volitve.

Volivci SLS so se sijajno držali. Nad 95 odstotkov naših pristašev je volilo. Kdor je le količkar mogel, je prišel, četudi ga je dolžnost vezala še v taki oddaljenosti. Volitve smo pripravili, kolikor je bilo sploh mogoče. Dr. Korošec sam je imel v Ljubljani zadnjih 14 dni 10 shodov, ki so bili vsi polnoštevilni obiskani, tako da so bili zborovalni prostori povsod premajhni. Manifestacijski shod v Unionu je bil tak po svoji ogromnosti in veličastnosti, da takega političnega shoda v Ljubljani sploh še ni bilo. Neštevilnih drugih shodov, sestankov, zborovanj in posvetovanj v vseh predelih Ljubljani sploh ni mogoče naštet. Na volivni dan sam so naši možje po polivnih pisarnah in v agitaciji poveli povsod pokazali neprekosljivo požrtvovalnost. So pa v tem oziru še pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti in izpopolniti. Vendar pa moremo mirno trditi, da je SLS v nedeljo storila veliko več kot le svojo strankarsko dolžnost.

Tozadavne očitke Narodnega Dnevnika, (ki se gerira zadnje čase kot nekak, v ostalem čisto nepoklican in nanaprosen arbiter v naših zadevah, česar se bo moral počasi odvaditi), na našo organizacijo in naš tisk moramo najodločneje zavrniti. V besedi in pisavi, v volivnih pripravah in agitaciji, povsod, je vsak naš človek in naš list storil, kar je bilo storiti mogoče.

Izvolitev kandidata SDS ima torej vzroke drugje. Predvsem moramo ugotoviti čudno dejstvo, da so ljubljanski radikali le delno držali sklep in zapovedi svoje lastne stranke.

Po skupščinskih volitvah v Mariboru

Volivci	Vo-livcev	SLS	Radić	SDS	Nemci	NRS	Soc.
Cerkvenjak v Slov. gor.	684	442	4	45	2	—	3
Črmlenšak	330	281	1	7	—	—	—
Gočova	173	113	—	24	1	—	—
Jarenina	595	327	23	37	12	1	8
Kamnica	608	269	3	5	35	12	36
Krčevina	553	109	1	34	20	22	60
Lajtersberg	524	87	2	26	27	11	105

Ev o vam danes številke z naših volišč, katere ste sicer nestrno pričakovali, a ko ste za nje izvedeli, ste bili veselo presenečeni! Te številke govore, veliko govore!

Prvo, kar nam povedo, je to, da je naših pristašev SLS v Mariboru 1505 glasovalo, da si pisarili listi, da nas ni niti 800 in jih je glasovalo do 85 odstotkov. Naše vrste so velike in mogočne. Do sedaj smo bili vzporedni s socialisti v zvezi z drugimi, zdaj smo jih sami dohiteli.

Čast in zahvala vam, ki ste zvesti našli. Vam, ki ste bili kot delavci v naši organizaciji in ste s svojim delom dosegli tako velik uspeh. Od danes dalje ne sme SLS v Mariboru nikdar več pod 1500 glasov, ampak mora vedno le napredovati!

Drugo, kar nam te številke govore, je to, da bo v Mariboru hudo boj za mestno občino ravno med nami in socialisti. Ta boj bo še bolj odločilnega pomena za naše mesto kot so bile te volitve. Zato pa je nujno, da se z našimi pristaši kar najbolje spaznemo, zato pa bo v bodoče tako, da bo SLS znala ceniti

danes postranskega pomena! Moja da se pa teh volitvah v parlamentarni ambiciji posameznikov in konstruktivno delo za ljudstvo. Mi bi od svoje strani iskreno želeli tudi hrvaški narod opredeliti za katero se je za Slovence odločil narod. Kakor je z državnega stališča, tako je to s hrvaškega stališča da se to ni zgodilo. Toda v očiglednem uspehu moremo samo reči, da boleznin v narodu in državi ni dala dni, ampak je včasih zato postala. Tudi hrvaškemu narodu stiti časa, da se notranji pokrepi sebe. To pa ne bo oviralo, kamor za ozdravljenje države, ki si vlada postavlja za cilj. In to ne tili Slovencev, da pri ozdravljenju sodelujejo kot enakopravni člani narodov te države, kakor je to določeno v blejskem sporazumu.

Podpredsednik radikalne stranke Ljani ves dan agitiral za SDS. in organizirani radikali so volili pa jih agitatorji niso našli doma.

Drugo količino glasov je »marksistično« delavstvo v mestih. Kakor se to neverjetno je resnica in to resnico potrjuje drugih delavskih krajev. Ti del »marksisti« ne »razrednozave« pravi tipični »jutrovcia. Čast lavcem, ki so kljub terorju razni in predstojnikov volili po svoji v

Moramo izjaviti, da smatram cejsen del inteligence volil dr. so ga precej volili sicer neopre niki, trgovci in obrtniki. Vsekal izkazalo, da je vendarle še velik »izobraženec« tako strašno h omejen, da voli SDS, čeprav je od njenega terorizma imel naj Tega ni nihče pričakoval, to je r s katero je pri normalnih ljud računati.

Odločnih pristašev SDS je komaj za par omizij. Vse te stot dali omejeni, strahopetni ljudje, računali: SLS me ne bo preganja vila lasu, tudi če je ne volim. Go če kaj takega napravim SDS. rodniki in znanci, vsi bomo trepe za eno uro pride do moči. To ljudi, ki jim diktira njihovo politi oportunistem in breznačelnost. Nal takoj propasti, če bi ta boleč zidov prešla na deželo med poš

Z mirnim ponosom gledamo ljubljanskih volitev. Koliko je esdeefija pripomogla dr. Kramerju do bo ugotovilo druge. Naj se to koli, dr. Korošec ima za seboj t kader odločnih prijateljev, da lahko pomeri v novem boju. Z seveda treba silnega, vztrajnega dela, da v Ljubljani ne bo od avtomobil, ampak ljubljanski vol jem resničnem prepričanju.

Zasedanje društva narodov.

DVAMILLJONSKA USTANOVA ZA VELIKO BIBLIOTEKO DRUŠTVA NARODOV. — SEJE ODGOĐENE DO ČETRKA. — NADOMESTNE VOLITVE 3 ČLANOV SVETA.

Nemčija za mir.

v Ženeva, 12. sept. (Izv.) Po završetku generalne debate se začel v Ženevi delo v komisijah. Včeraj dopoldne je bila v katoliški cerkvi slovesna služba božja, pri kateri je imel član nemške delegacije prelat dr. Kaas cerkven govor, v katerem je poudarjal neomajno voljo Nemčije po miru ter imenoval Društvo narodov kot sredstvo, s katerim naj se narodi osvobodijo nacionalističnega malikovanja in zaposlijo v visoki ideji. Evropa naj se v času, ko je v nevarnosti, da izgubi duševno vodstvo, zopet spomni na svoj duhovni temelj.

Razprava o Rockefellerjevi ustanovi za biblioteko D. N. Velik pomen biblioteki.

v Ženeva, 12. sept. (Izv.) Pred zaključkom generalne debate je Društvo narodov danes razpravljalo še o John Rockefellerjevi dvamilijonski ustanovi za biblioteko Društva narodov.

Najprej se je zahvalil švicarski zvezni predsednik Motta, pridružil pa se mu je predsednik kontrolne komisije Osuskić, ki urejuje vse finančne stvari. Ustanova je za biblioteko največjega pomena. V smislu pogojev ustanove se porabijo štiri petine za zgradbo znatno povečane poslopja za biblioteko, obresti ostanka, ki bodo znašale okoli 400.000 frankov, pa se bodo porabljale za biblioteko samo. Društvo narodov bo s tem prišlo v posest ene največjih bibliotek, ki bo seveda na razpolago tudi tamošnjim dijakom.

Izmed govornikov današnje debate naj se omeni švicarski predsednik Motta, ki se je spominjal novembarskih dni 1920, ko je kot švicarski predsednik pozdravil prvo sejo Društva narodov. Omenjal je tudi izpremembe, ki so se od tedaj zgodile. Iz ženevskega protokola so končno le izšle ne pogodbe, ki jih danes imenujemo uspeh Locarna. Izrazil je svoje neomajno zaupanje v bodočnost razsodišnih pogodb. Govorili so še romunski delegat Lucu, kanadski senator Dandurand in čil-

ski delegat Villegas, ki je sedaj predsednik sveta.

Nato je predsednik Guani odgodil seje do četrta dopoldne. Ta dan popoldne bodo nadomestne volitve za tri člane sveta, ker po statutu izstopijo belgijski, češkoslovaški in salvadorski zastopnik.

Romunija za mir in za propagando za razorožitev.

v Ženeva, 12. septembra. (Izv.) Romunski delegat Lucu je na koncu generalne debate izjavil, da se je iz razprave razvila skupna ideja, da naj se človeštvo v bodoče organizira za mir. Spoznalo se je, da vojna ni več praktično sredstvo za ureditev spornih vprašanj med narodi, da ostane po vojni zmagalet kakor premaganeč še dolgo izžepan in da se radi odvisnosti vseh narodov med seboj vojna ne da več lokalizirati, da v bodoče tudi ne bo več nevtralnih dežel. Zato je sedaj vojna ne samo anahronizem kot strašna dedščina preteklosti, temveč tudi resnični zločin napram človeštvu. Dalje je govoril o raznih prejšnjih civilizacijah in pripomnil, da današnji čas ne bo menda imel žalostnega pogoja, porušiti najsi najhujše civilizacije, ki jo je videl svet, kar bi bila neizogibna posledica nove vojne. Društvo narodov ni popolno, gotovo pa ne bi bilo preveč zahtevano, da bi se vsaj sedanjim članom obvezalo, da na vojno niso prepravljani, da v obeh slučajih, katere pakt Društva narodov doslej še dovoljuje, da narodi za to niso pripravljeni, naj vprašajo bivše bojevnike, vojne pobabljence, vdove in ostale. Volja za močno propagando za moralno razrešitev sveta mora obsegati vse, seveda pa se ta propaganda ne sme delati z onimi ljudmi, ki imajo interes v oboroževanju. Propaganda naj se dela z dragocenim zaveznikom: tiskom, čegar zastopniki nasledujejo delo Društva narodov. Z njimi skleno se mora začeti krizna vojna z deželi: »Vojno vojne! Deseti božji zapovedi naj se doda še enajsta: »Ne vojskuj se!«

Italijanski podkonzul v Parizu grof Nardini žrtve atentata.

v Pariz, 12. sept. (Izv.) Italijanski podkonzul v Parizu grof Carlo Nardini je danes nekoliko pred 12. uro popoldne postal žrtev atentata. Napadalec, po zunanosti delavec, je prišel ob 11. uri na konzulat in prosil, da ga pustijo k podkonzulu v osebni stvari. Podkonzul ga je sprejel v prisotnosti treh uradnikov konzulata. Napadalec je izjavil, da hoče domov v Italijo. Ker ni imel dovoljenja prefektura domače province, je podkonzul izjavil, da mu potnega lista ne more dati. Ker je neznanec le silil, je podkonzul poslal enega od uradnikov v arhiv, da poišče dotične zakonite odredbe. Takoj, ko je uradnik zapustil sobo, je neznanec potegnil avtomatično pištolo in dvakrat ustrelil na podkonzula, ki je takoj padel. En strel ga je zadal v srce, drugi pa v levo roko. Podkonzul so takoj prepeljali v bolnico, kjer pa je par minut potem umrl. Atentatorja so prišli in izročili policiji. Preden so ga obvladali, je oddal še dva strela, ki pa k sreči nista nikogar zadela. Na potu na policijski komisariat je odvrnil vse listine, tako da se njegova osebnost ne more dognati. Na policijskem komisariatu je napadalec napadla tolika besnost, da ga niso mogli zadržati. Grof Nardini, star 56 let, ki je že 15 let vodil posle italijanskega podkonzula, je bil znan kot fašistični voditelj. Zato se smatra, da je napad imel politično ozadje.

Bivši bolgarski kralj Ferdinand se ne vrne na Bolgarsko.

v Koburg, 12. septembra. (Izv.) Iz okolice bivšega bolgarskega kralja Ferdinanda se najodločnejše demantira vest, da bi se kralj Ferdinand nameraval vrniti v Bolgarsko.

Sestanek Chamberlain-Mussolini-Briand?

v Pariz, 12. sept. (Izv.) Kakor poroča »Excelsior«, namerava Chamberlain napraviti vožnjo po Sredozemskem morju in pri tej priliki na italijanski obali posetiti Mussolinija, pri čemer bo prisoten tudi Briand.

Španska narodna skupščina sklicana.

v Madrid, 12. septembra. (Izv.) Kralj Alfonso je danes podpisal že davno napovedani dekret o sklicanju španske narodne skupščine, katerega mu je Primo di Rivera predložil v San Sebastianu.

FRANCOSKI TISK O VOLITVAH V NARODNO SKUPŠČINO.

v Pariz, 12. septembra. (Izv.) Francoski tisk z velikim zanimanjem opazuje politično borbo pri volitvah v jugoslovansko narodno skupščino. V Parizu se pričakuje, da izid volitev ne bo bistveno izpremenil položaja velikih strank med seboj in vlade. Vsekakor pa se od volitev pričakuje razplet zamotanih političnih razmer Jugoslavije in konsolidacija političnega položaja na Balkanu.

Slovenci v Italiji

Mučeništvo slov. naroda pod Italijo.

Težke dneve preživlja naše ljudstvo na Goriškem. Dan za dnem beremo sicer o premeščanju naših učiteljev v notranjost države, listi nam poročajo o ukinjanju naših društev. A to so suha dejstva, gole številke. Ko bi vi bili priča prizoru, ki sem ga doživel, ko sem pred nekaj dnevi bil pri razpuščanju nekega prosvetnega društva in čul pri zadnjem sestanku, s kakim občutkom je zapel pevski zbor kot za slovo »Vigred se povrne...!« Kako me je zarezala v srce trpka bolest! Kot da polagam v grob najdražje, najsvetejše. »Ne, prijatelji in prijateljice, nikar poudariti: »Al' prijatelja spet nazaj nikdar več ne bo,« ampak v svet zavpijte: »Vigred se povrne, vse se oživi!«, sem jim zaklical. Da, vse!

Prosvetna organizacija na Goriškem je zapisana smrti. Zločinska roka fašizma sega po njenem življenju. Ne zadajo ji enega smrtnega udarca, počasi režejo ud za udom. Dasi oblastva odločno zanikajo, da bi imela namen razpustiti vso organizacijo, vemo pozitivno za sklep fašistov, da morajo do konca tega meseca prenehati vsa društva, včlanjena v Prosvetni zvezi, Zvezi kulturnih društev, pa tudi samostojna. Najbolj je s tem zadeta Prosvetna zveza, saj je l. 1927. štela 164 društev, 42 deških krožkov, 12 telovadnih odsekov. In samo zadnje tedne so razpustili 52 njenih društev. Vseh ostalih okrog 30.

Dela s sijajno zgodovino, ki sega prav do prvega kat. shoda, niso mogli uničiti ne Nemci, ne kak drug njen nasprotnik. »Človekoljubnemuc in »kulturnemuc« Italijanstvu je bila pridržana čast ubiti narodno prosvetno delo.

Potrčitev med ljudstvom je radi tega velika. Iztrgane so mu s tem zadnje celice prosvetnega delovanja, potisnjeno je na stopnjo nekulturnih narodov. Ko bi se Italijani zavedali, kako sami sebi žagajo vejo, bi brez dvoma morali ukiniti svoje naravnost zločinske početje. Ali morejo prevzeti odgovornost pred zgodovino in narodi, da samo z razpustitvijo Prosvetne zveze okrnejo 6000 fantom in 5000 dekletom njih državljske in človeške pravice? Razumemo njih početje, če se spominimo besede goriškega prefekta Cassinija, da noče dobrih državljanov, ampak dob-

re Italijane. A lahko že danes povemo g. Cassiniju: Dobri Italijani naši Slovenci ne bodo nikdar!

Sedaj se pripravlja drugi napad. Od duhovnikov zahtevajo, da poučujejo v šolah tudi krščanski nauk v italijanščini. Šolska oblast je določila, naj rabijo v tekočem šolskem letu pri verstvi italijanske učne knjige.

Na okruten način predstavljajo slovenske učitelje v notranjost kraljestva. Iz družin in domačih hiš jih ženejo v negotovost v Piemont ali celo dolj v Marche in še dalje. S tem hočejo pretrgati vsak stik med ljudstvom in inteligenco. V Gorici in Trstu so sestavili seznam slovenskih inteligentov, ki jih bodo konfirirali ali pregnali.

Tekom zadnjih dni so dobili slovenski listi diffido, opomin, kar znači, da jih Italijani po izjemnem zakonu lahko svojevoljno ukinejo, kadar se jim zljubi. Stanje na Goriškem torej kaže vso zlobo pretiranega nacionalizma, ki ne spoštuje več niti najbolj primitivnih človeških pravic.

Pa jim mar to zadostuje? Kaj bo z našo politično, kaj z gospodarsko organizacijo? Še v cerkev bodo prišli in diktirali italijansko pridigo, italijansko petje! Saj jim nič ni sveto, nič nedotakljivo. V rokah imamo izvleček iz ene zadnjih sej goriškega fašja. Zgrozi se človek ko bere, da so se lotili celo goriškega sirotišča! Niti ubogi mali otroci brez staršev se jim ne smilijo. Iz zavoda jih mislijo pognati, sestre s silo izgnati, zavod zatvoriti. Kaj z ubogimi siroticami — njim nič mar, samo da zadese svojemu peklenskemu sovraštvu do vsega, kar je slovensko!

Z bridkostjo in gnusom v srcu gledamo na krivice, ki se gode našim bratom v Italiji. Vso slovensko in jugoslovansko javnost pozivamo, da sedaj, ko doživlja naš rod na Goriškem mučeniške dneve, posreduje po svojih zastopnikih, cerkvenih in političnih, da se merodajni činitelji zavamejo za Slovence onstran meje, ker jim preti verska, prosvetna in narodna poguba. Preganjanim prosvetnim delavcem pa pošiljamo v imenu našega ljudstva najpričnejše simpatije in obljubo, da v svojem mučeništvu ne bodo osamljeni!

Demokrati naraščajo.

»Jutro« je v včerajšnji posebni izdaji v zmagovalnem galopu prisodilo SDS 30 mandator. Popoldanski »Narod« pa si je dal telefonirati iz Beograda, da jih je le 29; dvajset vrstic nato pa jih navaja njegovo zagreško poročilo 28. Gospodje, kar korajžno na ta način »naprejš«, pa boste do srede morda zadeli ravno pravo številko, ki je 23, kakor pravi notranji minister, če je namreč ne mislite kar zamočati. To poslednje bi vam bilo namreč najbolj podobno.

VOLIVNI IZIDI.

Viš pri Ljubljani. SLS ni dobila, kot smo poročali v posebni izdaji, 44, ampak 44 glasov.

St. Rupert nad Laškim. Radič je dobil 29 glasov in ne 79, kot smo poročali.

NAJVEČJA VOLIVNA UDELEŽBA.

V splošnem je bila pri nedeljskih volitvah udeležba volivcev med 48 do 65%. V sledečih občinah pa je bila udeležba nenavadno visoka. V Senčurju (okraj Kranj) se je udeležilo volitev 95,22% volivcev, v Pamečah (okraj Slovenjgradec) 90,39, v mestu Slovenjgradec 90,36, v Gorici (okraj Brežice) 89,8, v Koprivni (okraj Prevalje) 89, v Cvenu (okraj

Ljutomer 86, na Prežganjem 83,46 v Višnji gori 83,45, na Polici 82% (vsi okraj Litija). Značilno je, da so ti kraji po večini hribovski kraji.

ARGENTINIJA SE NE VSTOPI V DRUŠTVO NARODOV.

v London, 12. septembra. (Izv.) Argentinski parlament je vladni predlog glede zopetnega vstopa Argentine v Društvo narodov za nedoločen čas odstavil z dnevnega reda.

MEDNARODNA KONFERENCA ZA ŽELEZNISKI VOZNI RED V PRAGI.

v Praga, 12. septembra. (Izv.) Od 17. do 22. septembra bo v Pragi mednarodna konferenca za železniške vozne rede za prihodnje leto. Vse evropske države se bodo udeležile te konference.

POROKA.

ž Rim, 12. sept. (Izv.) Kardinal La Fontaine je poročil hčerko finančnega ministra Volpja Marino s princem Karlom Mavricijem Ruspoli.

POTRES.

ž Rim, 12. sept. (Izv.) Na seizmografskem institutu v Faenzi so potresomeri zaznamovali 2 uri trajajoč potres v oddaljenosti 3000 km. Po ugotovitvah potresomerne opazovališča bi se nahajalo središče potresa v Kavkazu. Čez eno uro so se potresni sunki ponovili.

Med njimi.

(Nadaljevanje.)

Tine, Gigi in jaz smo si poiskali tihega kupeja. V zadnjem vozu je bil. Pri oknu je žlela edina oseba, ki ji nismo videli obličja. V dlan ga je vrgla, v žalostne misli... Skozi okno se je plazil večer, težak od vonja goriških trti, cedev, cipres... Kot bi v čeber zajeli vode iz korita, smo se ga napili, da nam je vedrost vrela iz oči.

»Gospodična, pa kaj tako žalostna?« je sprožil Gigi.

»Nisem, ni vredno žalosti, le gnev nad krivico me kolje: že v drugo so me vrgli pri maturi.«

»A! Je mogoče! V Vidmu?«

Rad bi vedel podrobno, zato sem stopil do nje:

»Dovolite, gospodična, jaz sem Županov Ljube.« »Mi je v čast, moje ime je Vera... Povejte jim onkraj meje, da pridemo vse tja, tu nimamo več kaj početi. Če gremo v šole, pretrajajo naše znanje, doma pa nimamo prostora in zemlja je skopa, ne da kruha... Moj rojak je pred leti v šentviški gimnaziji maturi končal, v Padovi je doktoriral iz prava; — in kje službuje zdaj? Ime drugega tajnika na županstvu nosi. Prvi tajnik je prišel le skozi štiri razrede; še obel, podesta, doma od jurga, je komaj pismen, a oba sta vroča Taljana in še — kar je večje vrednosti pri nas — divja snoparja...«

V Vidmu se je ponovilo isto. Šestinpe-deset maturantov in maturantinj iz goriškega učiteljskega nas je sedlo za zeleno mizo: štirim so priznali zrelost, od teh le enemu z naše zemlje. Nismo prišli v črnih srajcah... Še hčerko našega ravnatelja so vrgli: oče je sicer iskren Taljan, a fašist ni...

»Poznate Nado?« je nenadno zastala.

»Poznam, sestra abiturijenta Dolfeta. Tja greva prenočit.«

»Da, ona je. Odlično je končala vsa leta. Pri maturi ni ostala dolžna enemu vprašanju, pa ni prišla skozi krivico: kot me druge — ni še zrela... Vedel so tam, da prevroče ljubijo ljudstvo svoje krvi in taka ne bi verno učila dece, da je Italija zlata mamica naša...«

Ubožico je trda resnica, da je svet zloben, črn od krivic in laži, strla. Tretji dan že blede v postelji. Ali bo še vstala? Ali ji niso noža pognali v srce?...

Tudi meni je bilo lani, ko so me prvič poslali domov, negodnega otročiča, da sem si želela smrti. Kot da so mi mladost oskrunili, sem blaznela v krvavi boli; letos se smejem.

»Pa trpko,« sem pripomnil, »da skrijete gnev.«

»Morda. Neumno se mi zdj vse: matura, profesorji, življenje. Vse — sama krvava ironija.«

»Pa niste vedno tako mislili...«

»Ne; odkar sem videla, da se z našim življenjem igrajo, kot da bi se kamenčkali: brat je na gimnaziji, njega bodo sunili drugo leto, potem se mlajša sestro. Dvajset let sta se vbi-

jala za nas oče in mati, da sta nas napravila berače... O, prokleto naše življenje...«

Dekle, ki je to govorilo, je štelo dvajset let. Pa to je bil šele uvod v tisti večer...

* * *

Izstopila sva s Tineto.

Privoščila sva si skozi večerno selo domačo pesem. Brez pesmi nista mogla živeti; ona je bila edini spomin iz najine svobodne domovine...

Upognem v dlan težko kljuko, da votlo odjekne v vežo. Ponovim: Mirte pokoj, kot da trkava na rakev. Šele na najin klic mrzlično sune Dolfeta skozi okno: »Tajnik!«

»Kaj je Dolfetu! Ni mu prav, da motiva v noč, je ugibal Tine.« »Kar tam za grmačo leziva, bova živela nočno idilo.«

»Dobro, sem za to.«

Pa že je ključ počil v vratih in Dolfeta nama je tiho odkril: »Hudič! So mi sestro ubili, edino imam, pa že tri dni blazni: krivično so jo vrgli pri maturi.«

Po prstih smo tipali v senik, ki je v koncu temnega poslopja, da ne bi motili bolnice. »Jutri bosta čula zadnje poglavje romana, je obrnil Dolfeta vrata v senik in odšel.

Tisto noč sva s Tineto zašla v žalostne misli: »Revica! Pred letom je v Gorici iz tebe pela mladost, da si presrečna v misli, ko boš smela prvič stopiti pred male nedolžne glavice in jim povedati, kako dober je Bogec in Mamica njegova.

Dete, mladosti v tebi ni več, sreče ni več.

Se kamen, mrzel kamen bi se raztopil od bolečin, ki jih je vsekala krivica...«

V jutro sva molila pri Jezusu za zdravje ubožice Nade in še za moč, za rast, za vero v boljše dni trpečega naroda.

Nada naju pozdravi v veži. Zveselila sva se, da se ji je vsaj to uro osvežil um. Dolgo nama je pri mizi slikala črno zgodbo iz Vidma:

»Ko sem sedla k mizi, pa se je slehernemu mojemu odgovoru odpel refren: Benissimo, eccellentissimo — sem po svoje vedela: matura mi je gotova. In še bolj prožno mi je šla beseda iz grla. Vsi navzoči so mi kimali: »Če ti ne, nobena!« Pa so mi ob koncu povedali kot drugim: »Padla!«

Umejte: vso mladost čakam mature; slovesno mi je bilo vselej občutje ob tej besedi, te zadnje dni že sveto: tik pred vratmi — za ven. In še: zrela si, da bo drugim dajala iz sebe, iz zrelih nazorov boš živela kot žena... Zdaj pa so mi povedali, da sem še otrok, ki nič ne ve, ki naj še posluša — — —

Vzeli so mi srečo mature: nikdar se več ne vrne, pa naj bi jo poslej stokrat končala; te prve, te moje, na katero sem čakala še v snu; le ne bo več...«

To so mi napravili ti ljudje. In naj mi bodo potem v srcu prijatelji? Naj rečem, da je pri njih iskrenost, sočutje? Ne, laž je, greh iz težkih krivic je. Od tu grem, iz laži, k vam, ki imate resnico: kot večna lučka gori iz vas...«

Kaj se godi doma

Zlata sv. maša duh. svetnika preč. g. Perneta.

Kakor že omenjeno, se je vršila dne 8. sept. Dobovi zlata sv. maša domačega gosp. župnika. Takoga slavlja se ni videla ne le sama Dobova, marveč celo Posavje ne. Sodelovala je vsa fara, prišli so gostje od blizu in daleč, posebno iz Brežic, Kapel in Zagreba. Na predvečer je bila prekrasna podoknica. Zjutraj 8. sept. so se zbrali pri župnišču farani in gostje. Jubilanu so izročili darove: zlat sopek in krono ter zlatomašniško palico.

Nato je sledil spreved v cerkev, kjer je imel msgr. Fr. Krulje slavnostni govor, ki je sliščljivo mino-žico globoko ganil in navdušil. Pri slovesni službi božji so asistirali nadalje gg. konz. svet. Korošec, dr. Höller in drugi gospodje. Cela slovesnost je izpadla nad vse pričakovanje. Hvala bošti tem potni vsem, ki so kaj pripomogli k slavnosti — preč. gosp. jubilanu pa ključemo še enkrat: ad multos annos — cosque sanos!

Velike povodnji.

Velike povodnji na Gorenjskem.

Ne cestah stoji voda 1 in pol metra visoko. Pšata odnesla dva mosta. Udrila je v kleti in stanovanja. Okrajni glavar si je ogledal vse poplavljenе kraje. Popoldne je pričela voda vpadati.

Včeraj popoldne okoli 8. ure je pričela Pšata naraščati in je kmalu prestopila bregove. Ceste, vrtovi in polja so popolnoma poplavljeni. Po cestah drvi voda kot grozeč in razsajajoč veletok. Njena višina znaša na cestah 1 in pol metra. Pšata je odnesla dva mosta. Izpodjedla je tudi veliko zidov ob vrtovih in hišah. Udrila je v kleti in celo stanovanja. Iz Topol je sprva prišlo poročilo, da je odnesla razbesnela Pšata tudi 10 letno dekletce. Kakor pa se je naš poročevalec informiral, je prišla pozneje domov. Ker se je med potjo iz šole žemudila vsled velike vode, so se domači res bali, da jo je voda odnesla. S seboj pa je prinesel potok mrtvega konja, ki je moral utoniti kje višje gor. Popoldne je pričela voda vpadati. Promet med hišami je mogoč samo z vozovi, ker stoji voda na cestah še vedno zelo visoko. Mnoge družine so morale iz nižje ležečih hiš zbežati v višje stojišče. Gospod okrajni glavar je med temi že zelo vestno ogledal poplavljenе kraje od Trzin do Mengša.

Obe Sori narastli.

Včeraj popoldne so narastle vode v škofje-škoti okoli in so začeli biti plat zvona, da opozore prebivalstva na nevarnost pred naraščajočimi vodami. Obe Sori, poljanska in sorška, sta narastli tako, da sta dosegali mestnici mostov. V Stari Loki je potok, ki priteče izpod Križne gore, tako narastel, da je udrila voda v vse hiše. Pri Krevso-tem mlinu v Loki je voda baje odnesla polovico mostu. V Loki sami ni napravila škode, pač pa se je razlila po polju pri Suhi.

Na gorenjski progi.

V bližini Medvoč je voda na nekaterih krajih segala skoro do železniškega tira. Mostova v Medvodah in pri Domžalah čez Bistrico sta v veliki nevarnosti.

Most v selški dolini je narastla voda odnesla. Kamniški vlak vozi samo do Čerču, ker je Pšata pri Trzinu tako narastla, da je preplavila progo in cesto pri Trzinu. Ker se je bati, da je morda kje razdrta, so morali kamniški potniki ostati v Ljubljani.

Pšata poplavlja trzinsko okolico.

Hudournik Pšata, ki teče skozi Trzin, je tako močno narastel, da je poplavljal vso trzinsko ravan. Kamniški popoldanski vlak bi se moral kmalu iz Trzina zopet vrniti v Domžale. Pod vodstvom požarovalnega trzinskega postajenačelnika, ki je brodil vodo preko kolen, so napravili pot preko mostu najprvo samo z lokomotivo. Nato šele se je peljal preko mostu vlak. Tračnice so bile silno izpodjedene. Vlak je prispel v Ljubljano mesto ob pol 6 šele ob 18.15.

Grozeča povodenj Save Bohinjke.

Bled, 12. sept. Nocoj je nenadoma grozovito narastla Sava Bohinjka. V Bohinjski Bistrici je Bi-

štrica prestopila most. Valovi ogrožajo most, kakor tudi jezove. Provizorični most v Radovljici je Sava že popoldne odnesla. Trdno pa stoji drugi most, ki je posebej zgrajen. Sava Dolinka ni tako narastla, ker je po gorah padel sneg. Upati je, da tudi v dolini Save Bohinjke ne bo večje katastrofe.

Katastrofalna povodenj v Celju

Nad Gornjo Savinjo dolina in Vitanjem se je utrgal oblak. — Narastla Savinja in Hudinja. — Cloveska žrtir. — V Celju Savinja 3.50 m nad r. r. malo. — Celjski park pod vodo.

Savinjsko dolino je zopet zadela nepričakovana huda nesreča. Dočim smo živeli zadnje dni naravnost v poletni vročini, se je začelo v nedeljo proti večeru naenkrat oblačiti. Okoli 5. ure popoldne je že padal miren dež, ki niti malo ni obetel katastrofe, o kateri danes poročamo.

Okoli pol dveh zjutraj se začelo silno deževati in deževalo do snoči. Včeraj zjutraj se je med 7. in 9. uro v Gornji Savinjski dolini in nad Vitanjem utrgal oblak. Prva posledica tega preloma je bila strahovito narastla Hudinja, ki je okrog pol ene popoldne dosegla višek, naker je začela lahko vpadati. Popoldne ni bilo več nevarnosti, da bi prestopila bregove.

Porušen mlin in porušen most.

Okrog pol desete popoldne so ogromne mase Hudinje porušile takozvani Klinev mlin nad Skofjo vasjo. Žagar Martin Podgajski, ki je skušal reševati ruševč se jez, je pri tem utonil. V Gornji Savinjski dolini so vodne mase Savinje porušile most pri Radmirju in s tem prekinile stik s Solčavo. Promet je mogoč le še ob Dretli, ker je tudi most pri Nazarju močno ogrožen.

Ljudje ne pomnijo takšne povodnji.

Visoka voda je okoli 12. ure dosegla v Mozirju 3 metre nad normalo. Te višine voda dosedaj še nikdar ni dosegla, kar pomnijo najstarejši ljudje. V Celju je Savinja okrog osmih naenkrat presegla normalo za 160 cm, kakor ob katastrofalni povodnji 1926.

Celju grozi poplava.

Ker je v krajih ob gornjem toku Savinje ves dan močno deževalo, je še pričakovati naraščanja vode, ki lahko postane za Celje katastrofalno. Nevarnost povečuje nagromadeni gramoz med obeh železniških mostovoma, ki močno ovira prost odtok vode. Ob nadaljnjem naraščanju bi nastal zastoj v Voglanji, kar bi imelo za posledico poplavo spodnjega dela mesta. Dolgega polja, Aškerčeve ulice in dela Gaberja. Že danes popoldne se je razlila voda preko takozvanega otoka pri gimnaziji na Ljubljansko cesto in preplavila Glazijo. Mestni park je od treh popoldne pod vodo. Pod viaduktom pri hotelu »Pošta« prevažajo ljudi s čolnom.

Škoda je ogromna.

Koliko je povodenj napravila škode, trenuino ni mogoče ugotoviti in zvedeti. Mogočni veletoki vale ogromne mase dračja, desk, tramov in tudi gospodarskega orodja, kar pomenja, da je nesreča velika.

Celjska brv bi se bila skoro porušila.

Brv čez Savinjo v celjski park bi bila skoro postala žrtir povodnji. Močni hlodi in deske so se

zagodilje v srednje oporišče in ga iztrgali. Če bi se bila brv porušila, bi moglo biti to katastrofalno za Kapucinski most, ki je zvezan s težkimi travertini. V mestnem parku je voda okrog pol petih dosegla višino sedmež klopki.

Dve težki nesreči z motociklom.

Na državni cesti od Zgornje Polskave proti Mariboru je ovinek, ki je zahteval že toliko avtomobilskih žrtir. Včeraj, v nedeljo je vozil proti temu ovinku pred Zgornjo Polskavo z motociklom Augustin Cvetko iz Nove vasi pri Mariboru. Pri omenjenem nevarnem ovinku je srečal avtomobil in tega je hotel prehiteti ravno na tem opasnem mestu. Ker se ni položil s kolesom dovolj previdno

v ovinek, ga je vrglo s ceste v občestni jarek. Padee je bil tako silen, da si je zlomil Cvetke desno nogo in dobil poškodbe na levem očesu. Ponesrečenca je prepeljal mariborski rešilni oddelek v splošno bolnico. — Malo dalje proti Framu se je istega dne dogodila druga motorna nesreča. Mariborski trgovec gosp. Albin Kosec je napravil skupaj s soprogo izlet na svojem motociklu. Ko se je vračal proti večeru nazaj v mesto, je dohitel v bližini Frama avto tamošnjih gasilcev, ki so se vračali z vaje. Kosec je skušal avto prebiti; v trenutku pa, ko je privozil tik avtomobilu, je ta krenil na levo, tako da se je motociklist z vso silo zaletel vanj. Gosp. Kosec je dobil vsled karambola težke poškodbe na obrazu.

Dnevne novice

★ Smrt znanega in uglednega duhovnika. Pri St. Vidu pri Ptujju je umrl ob polstirih v nedeljo zjutraj tamošnji župnijski upravitelj g. Pij Vakselj. Rajni je bil rojen 4. junija 1862 v Leskovcu pri Krškem. Posvečen je bil 2. oktobra 1887. Znan je bil po celnem ptujskem pojtu, ker je služboval dolgo let v minoritskem samostanu v Ptujju in bil tudi večkrat upravitelj minoritskih župnij. Radi svoje dobrohotnosti, prijaznosti in gostoljubnosti je bil priljubljen pri stanovskih sotovariših in vernikih. Bodi mu ohranjen časten in hvaležen spomin! Pogreb se bo vršil v torek ob 10 popoldne v St. Vidu pri Ptujju.

★ Direkciji železnice v Ljubljani. Sedaj ko se predelujejo vozni načrti, prosimo sledeč: Dolenjska je zelo zapuščen. Zveze vlakov z Gorenjsko sploh ni; koliko trpi vsled tega promet, ljudje, posebno bolni obiskovalci tople. Prosimo, naj ima zjutrajnji gorenjec zvezo z dolenjem, večerni dolenjec pa zvezo z gorenjskim brzovlakom. Gorenjec sedaj sploh ne more v enem dnevu opraviti poti na Dolenjsko. Naj bi ne bila ta prošnja zastoj!

★ Poročila sta se včeraj na Brezjah g. Fr. Versnik, mesar, gostilničar in posestnik v Gornjem gradu in gđ. Fani Pergerjeva iz Braslovč. Novoporočenemu paru iskreno čestitamo!

★ Umeščen je bil včeraj, dne 12. septembra 1927, na župnijsko St. Lambert pri Litiji g. Karel Rupnik, doslej ekspozit v Konjšici.

★ Deportacije naših izseljencev. Izseljoniški komisariat v Zagrebu ponovno svari pred lahkomišelnimi poizkusi, da bi se hotel kdo mimo strogih ameriških zakonov po ovinkih vtihotapiti v Združene države. Takih brezupnih poizkusov med našimi ljudmi še vedno noče biti konca, bodisi da se sami lahkomišelniki, bodisi da se dajo premamiti od brezvestnih agentov. Mnogi gredo navidezno v Kanado, a dejansko se nameravajo vtihotapiti v Združene države. Pri tem se nekateri zanašajo na agente, ki jim obetajo svojo pomoč proti proviziji 70 do 100 dolarjev. Seveda vsi taki lahkomišelniki ljudje spričo odlično organizirane in čuječe ameriške dosledniške službe padejo v roke ameriškim oblastem, ki jih obsodijo na zapor do enega leta in več in na denarno kazen do 10.000 dolarjev. Ko prestanejo kazen, jih deportirajo v domovino. Taka usoda je zadela letos že do 30. aprila približno 30 naših izseljencev, ki so se bili skušali vtihotapiti v Združene države. Takih izseljencev sedaj tudi Kanada več ne sprejema. Nič boljše sreče nimajo tisti, ki skušajo preko Mehike ali Kube priti v Združene države. Noben razsoden človek zato ne bo po takih potih skušal priti v Ameriko.

★ Otvoritev zdravilišča Klenovnik. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu otvori dne 29. t. m. svoje novo zdravilišče Klenovnik pri Ivanecu v Hrv. Zagorju.

★ Revija narodnih noš. Kot sneg bela, trdo oškrobljena peča ali bohotna avba s sre-

brnim ali celo zlatim nakitjem, rožasto ali gladko krilo, pas in svilen robec okrog vratu — in potem — trhaste hlače, žametni telovnik s srebrnimi gubmi, klobuk s krivco itd. vse to so stvari, katere smatramo kot nekaj simbol naše narodnosti, kajti tako so se oblačili naši dedje in pradedje, naše babice, naši prednamci. Le žal, da je moda, ki ima tudi po deželi svoje kaprice, potisnila to našo lepo narodno nošo čisto v kot. Sicer vsi dobro vemo, da je narodna noša še vedno najlepša, kajti če je kakšna slavnostna prireditev, se vsakdo rad obleče v narodno nošo — če jo je ima. Tudi slikajo se prav radi v nošah. Po slovenskem je še mnogo pristnega narodnega blaga, ki bi prirejen v skupino, nudil krasno celoto. Zato pozivljamo vse v mestu in na deželi, da se dne 18. septembra oblečejo v svoje dragoceno in pridejo na revijo narodnih noš, ki se vrši na Ljubljanskem velesejmiu.

★ Praznik slovenske narodne noše je v nedeljo, dne 18. t. m. Ljubljana še ni nikdar sprejela tako krasnih in tako številnih narodnih noš kot topot. Spoštujemo našo narodno nošo, ceniti jo bomo znali prilikom njene revije, dne 18. t. m. Opozarjamo zlasti na beneško narodno nošo, nadalje na tržaško, belokranjsko, gorenjsko, kočevsko itd. Z sejmsko legitimacijo — polovična vožnja.

★ Za nagrobni spomenik župnika Antona Gabrona so darovali: Peter Romavh 50 Din; Knafelc Alojzij 10 Din, Kordež Joško 20 Din, Kusterle Peter 20, Lohrant Ožbe 10, Jurač Joško 10, Blažej Tone 20, Vajncerl 5, dr. Bl. Reichmann 50, Grafenauer-Rader, Vel. Bečker 100 Din, dr. M. Hrašovec 30, Matej Kaki 10, dr. Rok Jesenko 50, ing. Igo Kraut 40, Karol Büttner 15, Janko Klun 20, Fr. Grafenauer, Skopljje 50, Ant. Grafenauer, Laško, 50, F. Aicholzer 20, Mil. Nagelschmied 10, I. Oswald 50, Mih. Zenz 30. Iz Kranjske gore: Simon Rekar 30, Zore Leop. 30, Čérne Jak. 30, Vojteh Budinek 20, Jos. Lavtizar 10, Stefi Smolej 10, Al. Plantav 10, Viktor Mrak 10, Fr. Pečar 10, Peter Klobular 10, Iv. Grašič 10, Knap Anton 10, Karol Čuk 10, Iga Urbanc 10, Nikolaj Kacarkov 10, Jernej Simenc 10, Bruder Jurij 5, Franc Žurbi 5, Andrej Zbogor 5, Karol Mobjan 5, Ciruški Josip 5, Hönigmann Fr. 5, Franc Bizilj 5, Al. Bauer 5, Josip Pintar 5, Jos. Stravs 5, Janez Pečar 5. Iz Maribora: Koroški klub v Mariboru 50 dinarjev, Ivan Hochmüller 30, prof. Anton

FURMOTO

najpopolnejše čistilno sredstvo in polirno sredstvo za usnje, pohištvo, automobile in steklenice.

»Pa če bi končala tu, Nada, bi morala na jug med opaljene Sicilijane...«

»Da bi jaz delila svojo moč onim, ko mi ne vem, iz čigave krvi so, moji bratje pa naj bi stradali besede! Jezno mi je metala v obraz: »Nikoli! Tudi če bi me s šibo gnali med nje.«

»Torej je prav, da vam niso dali zrelostnega priznanja; prav, da se umaknete k nam, prej ko vas udarijo še bolj trpka razočaranja, vedite, da miru si ne bodo privoščili, dokler vam ne porušijo moči, vere vase in Boga in še oskrunijo ljubezni do grude...«

»Ne, tega ne morejo storiti, ker Bog je še edini Oče, ki vanj verujemo — in vsi mi rastemo s to zemljo kot drevo. Telo nam morejo ubiti, ljubezni nikoli...«

»O, blagoslovi vas Oče, ki vas še edini ljubi!«

K Tebi, Matj svetogorska, epemo; sladkih Tvojih oči so žejne naše ustne. Pa še nekaj boli v srcu, ven hoče, pred Tebe, Ti sladka Roža, da se obtoži grde sodbe:

Mati, je res, da se ne meniš več za nas? Je res, da se Te otroci boje, da ostanejo doma in jočejo, kadar jih zove Tvoj zvon v težkem jeku in čez goriško ravan, je res, Matj?

Tistikrat so steze oživele, pisane rute kot makovi cvetovi, pod njimi žive, srečne dni... o, v pobožno Češčenomarijo in pesem so se zavedli romarji in romarice.

Od tam, od vrha, si razgrnila plašč čez

širna pšenična morja, čez rebri, kjer se pletu loze trt v brajdice, da se ni pognala strela v naše koče, toča ni tepla brd in njiv.

Deset let pa — kar je pri nas umrla ljubezen — Tvoj plašč več ne drži, toča se suje iz nebnih kotanj, strele sekajo v loze, v koče; polja odpirajo v rano... Nebo se razkolje v grozo in reke padajo od tam v težkih slapih in še druge vro iz gora, iz vseh razpok hahlja, da se bojimo tistega strašnega biča iz starih dni...

Mati, kdo Ti je raztrgal plašč? Kdo je sunil vanj, da ga je na dvoje odprl? Naš greh, da ne vemo več sladke pesmi o ljubezni? Da tonemo v vino, v kolo, v divji raj? —

O, Matj, odpusti, radi bi skrilili bol, ki v srce kljuje še tedaj, ko nate mušimo. Tudi kolnemo, beseda nam je raskava, da bi prekričali slo po dnevih, ki so bili... Tebe, Matj, pa imamo radi iz očetov in mater in večno nam boš Solnce s Svete gore. Le enkrat še stori, da se rana v plašču zaceli, razgrni ga znova nad svo decu, nobeno dete naj ne ostane zunaj; pa sveto obličje obrni k nam, ljubo nas poglej kot sladka mati, da se te ne bomo bali — — — Potlej bomo znova plezali do Tebe, križec bomo vsadili pred kapelico in molili bomo kot majhni otroci...

Na kor smo si želeli, da izlijemo pred Mater domačo pesem. Lojze, novomašnik, je srečno stopil pred oltar, Gigi je ujel sladke akord iz harmonija, iz naših duš je zavonjala pesem kot molitev, kot prošnja majcenih otročev...

Za vas, mladci, za vas, devojke, mi je bila pesem žalostna: vaša mladost je kot sprehod starca na grobišče. In če se zalučate v omenen val plesa, ker ne vidite nikjer luči, steze do sreče, da bi vsaj tu potopili svoj gnev, krivico, mo. Bog, ali ne veste, da še trpkije pogineve... kot pohojene rože, o moji ubogi!

Za vas je bila moja pesem — molitev, naj vam Matj ponudi roko, naj vam razodene srečo, mladost v svoji ljubezni — — —

Na koru je vrela pesem, Gigi je zval iz strun topote, hrepneče je molilo; novomašnik Lojze se je zamaknil v Jezusovo kri...

Tam zdolaj pod korom sta se dva starčka zrušila na kolena in bridko ihtela.

Še poslednja pesem je žuborela, Gigi je zadnji akord ubral, v tih šepet je umrl. Lojze je odhajal v zakristijo...

Zunaj ob podbojih slonita dva moža, divje zaraščena v obraz. Menil bi, da sta sinova večnih loz. Pa jima težke solze vro čez blede lice v sivo zaraščeno brado.

»Kaj vaju boli, moža?«

»Vsako leto obiščeva Mater, prav zdolaj iz srede šum iščeva slezo, pa je ni. Osem ur raje skozi goščo, ob korenine, v dračje se spotikava, pa morava naprej, želja po Materi napuči žene, spomin se nama drami, ko sva hodila dečka k Njej molit in sva križec vsadila pred kapelico. Vedno sva jo umela in Ona naju in umila sva se vračala v svojo divjino sredi loz.

Ze leta pa nama je bridko: osem ur — pa sva se grešna vračala, trudna, žalostna. Nisva

je čula po domače, tuje se je razleglo po cerkvi... Tedaj sva vstala in šla. In znova sva čakala: drugo leto si bova izmila grehe in prosta bova kot goloba. Pa vedno zama.

Danes pa nama je kot otroku, ki se mu mati srečno smehlja. To uro nisva več starca, dečka sva. In ko si bova delala pot skozi goščo, bova prepevala prav do drvarne sredi gozdov: Marija je še naša, odvezala naju je od teže grehov...

Danes je polna cerkev naše pesmi; kot da so očelje vstali iz groba in šli prepevat na kor — tako blizu nama je oni čas, ko sva jo mladiča poslušala. Se zdaj ko cerkev molči, čujeva, da se od oltarja poje, iz Matere in se vrača na kor. Z nama bo šel ta dan: in ko bova v samoti umirala, še bova čula to pesem... O, hvala vam, dobri gospodje, za njo, za našo sladko pesem...

Šli smo, v srcu se nam je majalo iz ganotja. Ona dva pa sta še slonela ob podboju in se držala za roke kot dva otročiča — — —

Po bronu je udarilo jeklo; skozi line je sunil težek jek zvona in se razbil na mirense njive. Od tu je begal do Vrtojbe in še naprej do sv. Marka, kjer so grape polne krvi in lobanj naših zvestih bratov; tam je jek oglušil v bridek molk. Še se je zamajal drugi zvon in po tretjem je padlo kladivo v čudo ubrano pesem.

S stolpa bije ob stene težek prapor, preko ceste se bočijo slavoloki iz vencev in prapor-

Kovačič 14, Josip Zwitter 10 Dim. Vsem darovalcem najtiskrenejša hvala! Vse koroško rodoljube, ki našli položaj niso prešli, naprosimo, da pošljejo prispevke za »A. Gabronov spomenik na tajništvo Slovenske Straže«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5. — Odbor Slovenske Straže.

★ Kr. okrajno sodišče v Karlovcu. Objava. Kr. okrajno sodišče v Karlovcu je dovolilo svojo odločbo od 18. avgusta 1927 št. 18.618, F. 104/1925/ovršno sekvestracijo nepremičnin U. Frelichove tovarne usnja v Karlovcu. Za tvornico in tvornični pogon in obrt pa je kot sekvestra postavilo ga: Stanika Kosma, ravnatelja tovarne finega usnja »Jelen« d. d. v Karlovcu; in mu je izročilo dne 30. avgusta 1927, upravo sekvestrirane tovarne, kar se vsem interesentom objavlja z dodatkom, da se mora vsak v vseh poslih s tvornico obrniti samo na gori imenovano osebo, a predvsem, da se vsa plačila za gori navedeno tovarniško podjetje morajo izvršiti v roke sekvestra, ker se nobeno drugo ne bo priznalo veljavnim. V Karlovcu 10. septembra 1927. Kr. okrajni sodnik.

KUSAKOVIČA KALODONT najboljša pasta za zobe

★ Podnik krojenja za krojače, šivilje in nešivilje začelkom oktobra. Prijave se sprejema že sedaj. Revnejšim znižano.

★ Avtobus Brezje-Bled. S 15. septembrom se opusti redna avto-vožnja Počrt-Brezje-Bled. Sicer vozi avto po naročilu še vedno kamorkoli. — Avtopodjetje Bole-Cvenkelj.

★ Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, otožnost, migrena, pomanjkanje spanja se morejo s Franz-Josef grenčico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef« voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Dunajska vremenska napoved za 13. september: Slabo vreme, še bolj hladno, po planinah snežni viharji. Počasno zboljšanje ob premenljivih južnih vetrovih.

Ljubljana

○ Poziv Čehoslovakom, v Ljubljani biva-jočim, podpisan od nekega poslevoje gosp. Friesa kot »predsednika volivnega odbora«, sta te dni objavila ljubljanska dnevnika »Jutro« in »Slov. Narod« z vabilom, da naj vsi v Ljubljani bivajoči Čehoslovaki volijo pri teh volitvah Narodni blok oziroma gosp. Alberta Kramerja, ki je veliki prijatelj češkega naroda. K temu pozivu je pripomnila da ljubljanski Čehoslovaki, pripadniki raznih strank in različnega političnega mišljenja, nikakor ne odobravajo, da jih kdo skuša vpreči v politični voz demokratske stranke. Protikandidat dr. Kramerja, voditelj SLS g. dr. Anton Korošec je brezdvomno velik prijatelj čehoslovaškega naroda in čehoslovaške države in se demokratični kandidat v tem oziru z njim ne more primerjati. Njegovi somišljeniki in prijatelji med Čehoslovaki so mu v nedeljo izkazali svoje veliko zaupanje in spoštovanje, ker želijo, da se država SHS po dolgotrajnih političnih nepravilnostih na znotraj in na zunaj okrepi ter da se v njej politične razmere uredi in konsolidirajo. — Ljubljanski Čehoslovaki.

○ Za čas poprave uradnih prostorov ravnateljstva mestnega dohodarstvenega urada se uraduje za stranke od 8. do 10. ure dopoldne.

○ Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Deljene pevske vaje se vršijo ob torkih in četrtkih za sopran in tenor, ob sredah in petkih za alt in bas, vedno točno ob 20. uri za vse glasove. — Odbor.

○ Obrtniška stavbna zadruga ima nocoj, v torek zvečer, ob 8. uri v Rokodelskem domu svojo 8. načelstveno sejo. — Načelstvo.

cev. Ob straneh ceste so vsejane breze v dolg bel drevored. Iz belih rož napisani pozdravi zavejo:

Benvenuta, dobrodošla!

Kdo je, ki prihaja? — — —

Deklice so uravnane v dolg črn spalir. Kako brdko so zaokale, ko jim je »signorina« razodela: »Veselile se, moje male, kakaj jutri obišče naše selo visoka gospa, vojvodinja D'Aosta, ona, ki ljubi otroke kot najdražja mati. A ljubi jih le, če nosijo črne srajce...«

»Nočem, da nas ljubi; mamica nas ljubi tudi v beli,« je vrgla iz srca Darinka. »Za ljubezen te velike žene vam ni mar, ali je to vračilo za njene žrtve! Tak narod, fuj! Narod psov goji hvalo, narod Slovencev je ne pozna, nižje je kot žival... Pa kaj truda trpi za vas: po vsej vaši zemlji roma, zadnje šolo obišče, pa naj bo zabita v hribe, v blatne ljudi. Skoro v naročju vas ujeta, vi pa uporno: nočem! — — — Sram vas bodi!«

»Signorina,« je vneval odkrivala Darinka bol vseh deklic, če bi hodila visoka gospa med nas; ker nas ljubi; če bi le zato jutri v naše selo prišla, me bi molile zanjo v jutro in na večer, kot molimo za svojo mamico. Je res? Če nas ljubi, ne vemo. Vemo pa, da hodi po naši zemlji, da nas uči laži, da nismo Slovenci, da smo Taljani...«

»Da smo fašisti,« je dodala Mimica, »zato naj obiščemo črne srajce. Pa kaj bi se me la-gale! Nismo fašistinj, zato bomo v oblaki, ki nam jo je mamica kupila.«

»Vse boste črne jutri! Če bi se katera ku-

○ Esperantska razstava. Ako hočeš potovati po svetu in spoznavati šege in običaje narodov, je potrebno, da poznaš jezik naroda. Koliko moraš znati jezikov, predno prideš ven samo iz Evrope, kaj šele v drugih delih sveta. Koliko časa izgubiš, predno se naučiš dveh, treh ali več jezikov in jih še ne obvladaš kakor dotični narod. Sedaj pa je odveč ves trud, kajti že štirideset let obstoja esperanto, mednarodni pomožni jezik, ki se ga lahko brez posebnega truda priučimo in nam že danes za mednarodno občevanje. Da se prepričaš in spoznaš velik pomen in razvoj esperanta in njegove ideje, poseti jesensko razstavo, kjer se nahaja tudi esperantska razstava in se dobe vse potrebne informacije.

○ Zbirališče revije slovenskih narodnih noš je v nedeljo, dne 18. t. m. točno ob poltrem popoldne na velesejnu pred paviljonom K. Ker je prijavljenih že do danes čez 400 noš, nadalje jezdec, vozovi, veliko število skupin itd. in ker je prijavljen že tudi velik dotok obiskovalcev iz cele Slovenije in Hrvaške, bo naval velikanski in prosimo občinstvo, da se v izogib nasrečam, strogo pokorava rediteljem. Zlasti prosimo obiskovalce, da pustijo prostor za ocenjevanje narodnih noš prost.

○ Onemogla jezica in plakati. Tam okrog »Tabor« žive majhni ljudje. Ti ljudje so od sobote na nedeljo stresli svojo majhno jezico, izvirajočo iz njihove pritlikave miselnosti, nad plakati Slovenske ljudske stranke. — Opazoval sem lepake po mestu, pa povsod so ostali celi. Tam ob »Tabor« in sosedini so bili potrgani. Podgane jih niso razgrizle. Kako ste malenkostni! — Menda jih je bodla v oči rdeča številka 1 dr. Korošecove skrinjice? Rdeča barva bode v oči; to je res. Tudi puran se zaganja v rdečo marelo, toda v vsej razrepenčenosti ne more storiti drugega, nego hripavo kričati svoj »drhav, drhav, drhav.« Liberalni puran, z namršnim perjem in rdečim grebenom! Brez moči je in čeprav kavzne, ne boli. Nekaj raztrganih plakatov ni vzelo dr. Korošcu niti enega glasu.

○ Toči se portugalka pri Bobenčku.

Maribor

○ Volilni švindlerji. Pri teh volitvah se je ugotovilo, da so nasprotniki zopet izredno goljufali. Tako so šli takoj v popoldanskih urah volit za kakih 50 naših, ki potem popoldne niso smeli voliti, češ da je že nekdo na to ime volil! Torej je tudi to ponoven dokaz, kako je potrebno, da gremo čimpreje dopolne volit, kadar so volitve.

○ Socialisti in demokrati so tudi pri teh volitvah hoteli begati naše ljudi prav spozumno. Zato so socialisti izdali plakate, na katerih so prisodili naši stranki tretje mesto. Mislili so: delavec je zabiti, pa bo volil demokrate, če bi hotel voliti SLS. Tudi imamo dokaze, kako so se norčevali iz delavcev, ki niso njihovi pristaši, naj pa volijo klerikalce v tretjo skrinjico, ako že nočejo socialiste! To igrakanje z volilci, ki je bilo dogovorjeno med socialisti in demokrati, je pokazalo, kako socialisti mislijo — o delavcih, katere smatrajo za nerazsodne, ki jim lahko vse mogoče napiše, samo da je rdeče, da vleče. Ne vemo, če so socialisti s tem trikom, ki je navadna volilna sleparija, priborili kaj glasov demokratom, svojim kapitalističnim bratcem, ali pokazali so se kot zavézničke, tihe kompanjone, in to je dovolj.

○ Socialist Petecjan stopi v Pribečevičev klub? Po mestu so se raznesle govorice, da bo g. Petecjan vstopil v demokratski klub, vendar mislimo, da te vesti ne bodo odgovarjale resnici. Če bi, no potem so pa socialiste enkrat pošteno potegnili.

○ Umrla je v mariborski bolnišnici Josipina Kriz, učiteljica vdova, v starosti 35 let. Pogreb se bo vršil danes popoldne ob štirih iz mrtvašnice v bolnišnici na Pobrežje.

jala, bo črna od šibe. « Iz učiteljice se je treslo: »Upornice!«

Deklice so žalostno zajokale — — —

Danes pa so uravnane v dolg črn spalir. Bledi obrazki gledajo iz črnih srajc kot ovnele rože iz mrlške vaze. Ubožice, čiste kot solzice, morajo biti vklejane v tuje črne srajce in pozdravljati ženo, ki se je boje. O žena, kaka je tvoja ljubezen, da jo le črna srajca vzbudi!...

Pa kaj, da se je nenadno strla vriskajoča pesem iz zvonov? Kot bi se zavedel mrtev bron v stolpu, da ne more iz njega privreti razkošno mlada pesem, so roke omahnile, zaletavali so se udari, potresali so jeki kot brezutešen jok osrrotele dece.

Če poje zvon v nedeljsko jutro, zove pro-seče, vabi solze iz neznane sreče; sedaj pa tepe jeklo/trdo, ne pro-seče, ob bron, kot je teplo tiskati čes: tuji možje so prišli in so nam razklali zvonove, vrgli jih, naše zveste čuvarje, budilce naše speče vesti in klicarje v molitev, vrgli jih v brezno.

Tako trdo lije iz bronca ta dan — — —

Oj Darinka, kje si, oj Mimica, kje? Ali vaju v črnem srcece boli?

V dolgih vrstah ob cesti same ovlažene oči, vse v črnem kot za pogreb. Glej, ob koncu stojita dve deklici — v pisani jopici. Resnoba jima leži v očeh kot onim v črni. Učiteljica niti po sredi, nemirno ji iščejo oči v smer, odkoder se pripelje vojvodinja D'Aosta.

»Deklice, jasno pozdravite: Evviva nostra madra, santa madra, evvivala«

Ldravje in srečo
Vam bo dal z dnevnim negovanjem zob

SARGOV
KALODONT

○ Važen razpis. Mariborski oblastni odbor je razpisal mesto primarija na porodniško-ginekološkem oddelku v bivšem sanatoriju, ki je last oblastne skupščine.

○ Prosta stanovanja. Ob železnici št. 12, pritličje, 1 soba s štedilnikom od stranke Ivan Germ. — Tržaška cesta št. 39, pritličje, ena soba, kuhinja in pritlikline od stranke Anton Krajnc. — Koroška cesta št. 62 L, 3 sobe, kuhinja in pritlikline od hišne posestnice Vekoslave Kocbek. — Krčevina, Aleksandrova cesta št. 149, L, 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Oto Troml. — Pobrežje, Zrkovska cesta št. 72, 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Ivan Kac. — Nova vas, Livadna ulica št. 4, pritličje, 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Franc Lužovec. — Stritarjeva ulica št. 9, L, 2 sobi, kuhinja in pritlikline od stranke Franc Herman. — Prešernova ulica št. 34, pritličje, 3 sobe, kuhinja in pritlikline od stranke Marije Kaučič. — Meljska cesta sf. 75, 1 soba s štedilnikom od stranke Franc Postružnik. — Mlinska ulica št. 33, dvorišče, 1 soba s štedilnikom od stranke Josipine Selinšek. — Židovska ulica št. 12, dvorišče, ena soba s štedilnikom od stranke Anton Medved. — Tržaška cesta št. 53, pritličje, 3 sobe, kuhinja in pritlikline od stranke Anton Razinger. — Slov. Bistrica št. 110, L, 1 soba s štedilnikom od hišne posestnice Roze Wesag. — Slov. Bistrica št. 148, 2 sobi, kuhinja in pritlikline od stranke Josip Dorn.

○ Aretiran slepar. V nedeljo je policija aretirala brezposelnega delavca Alojza V. Nekega zagrebškega trgovca s slivami je ope-

haril za večje vsote, češ, da mu bo razprodal blago. Opeharil pa je tudi nekega delavca, kateremu je ponujal na prodaj svojo novo obleko. Izvabil je od njega denar za obleko naprej, ga peljal pred neko hišo, v kateri je izginil ter nato pri zadnjih vratih pobrisal. Osleparjeni delavec ga je dolgo čakal, končno pa je le uvidel, da je šel sleparju na l'manice ter ga je prijavil policiji.

Novo meso

Požig. Dne 29. avgusta t. l. je orožništvo postaje Čermošnice aretiralo solastnika parne žage v Ribniku pri Čermošnjicah F. G. radi suma požiga ter ga oddalo okrožnemu sodišču v Novem mestu. Ogenj je izbruhnil v noči na 29. avgusta v hiši, kjer osumljenec stanuje. Ogenj so pravčasno opazili in pogasili. Skupna škoda znaša 1500 dinarjev.

Vlom. V noči na 7. septembra t. l. so vlomili poznani storilec v trgovino gosp. Jožeta Jakša v Zagradcu pri Žužemberku. Pokradeno je bilo več blaga in drugih stvari. Škoda je občutna. Zlikovec so odpeljali z vozom pokradeno blago. Poskusili so tudi vlomiti v trgovino gosp. Henrika Lobela istotam, kjer so pa bili prepočeni. Radi več vlovov, ki so se pripetili zadnji čas v območju novo-meškega okr. glavarstva, so opravljeno sklepa, da se je tu zopet pojavila kak nevarna vlomilska topla, ki hročečično dosejda še ni prišlo na sled. Potrebna je vsa čujnost. Prebivalstvo naj gre orožništvu pri zasledovanju krivcev po možnosti na roko.

Novi splavi na reki Krki. Nove splave na Krki v Novem mestu za pranje perila in zemanje vode nameravajo postaviti bolnica usmiljenih bratov v Kandiji in ga. Fani Hočevar v Novem mestu 76. Tozadevni uradni komisijski ogledi so že razpisani.

Nova klatnica. Gosp. Josip Jeršin, posestnik in gostilničar v Račjem selu 9, občina Trebnje,

Se naprej se je pognala, do konca vrste: »Marš, upornici nemarni! Poberite se! Za mehko lase je ujeta Mimica in Darinka in ju neusmiljeno vlačila iz vrste.

»Signorina,« se je izvila Darinka, »če nas ljubi visoka gospa, jo bova pozdravili kot viki!

Tedaj je začela učiteljica divje suvati in vikati: »Takoj, takoj!«

Iz vlažnih oči so zavrele solzice, trpke solzice uboge naše dece. Dvanajst let imajo, pa morajo čutiti ono bolelost kot zreli ljudje...

Bel dim se je pokadil od grobišča: »Ze gre!« je omahnil glas iz učiteljice. Izstopila je vojvodinja in šla po sredi. Ob sleherni deklici je obetala in ji zrla v blede obličje, v solze.

»Visoka gospa, če res ljubiš naše male, pridi tako, da te bodo pozdravile kot znajo pri nas otroci: z žarečimi očmi, z odkrito besedo! Ne vklepaj pa jih v črne srajce, ki jih boli in ne reci jim, da so Taljani, sicer boš videla kot danes, da jim v tvoj pozdrav solza lije kot ob pogrebu — — —

Večer se je zgoščal v globelih pod Nano-som, iz borovja se je plazil ven na polje: v strohe se je lovil in brije in smokve. Zmajalo se je v stolpu pri fari in zapelo v noč vederno molitev. Od Močilnika je mehko zavlelo in prineslo mlado pesem: Giovinezza...

Slovenski deček jo je pel, iz vode se je vračal. Pa ne znaš domače, dečko? Ni iz tvoje matere nobene pesmi? Pa suješ iz sebe to, ki krade otročice našim materam.

»Naš težki greh kot zmerom,« se mi je trgalo iz gneva. »Svojo pesem smo zalučali od sebe in se sami si kopljeemo grobove, da bi tujec čimprej orl naša polja, sejal pšenico in pel južno vročo pesem. Se to bo pel: Tu je rasel narod, ki je sam ponudil roke v okove, sam je rad legel v grob, da je napravil prostora nam...«

Fej, grda misel, iz gneva, iz laži se vznemirja. Ta dečko ne ve, kaj počne. Poje in se ne zave, da tuje poje...

Stoj, srce, poslušni! Iz mraka na šentviškem polju se izliva slovenska pesem.

»Venček na glavi se bliska ti s kitice rožic zelenih — — —

Zastrmel sem v nebes: »Oče, zahvaljen za ta moj večer. Tri tedne sem čakal, zdaj jo čujem iz vedrih fantov. Oče, Ti si jo dal, ker je lepa kot Tvoja sladka ljubezen.«

Lovil sem besede, jih zaklepal v srce kot besede zlate mamice...

O, bratje, šel bi do vas, vas v srce poljubil za to pesem, ki je mene razmajala do solze.

Pa kaj! O, groza! Ali je v vas Bog, mladci, ali hudič? Hudič...

»Dokler človeški rod biva po zemlji tod,« boče slovelo taljansko dekle...«

namerava postaviti v Račjem selu novo klavirno za prešle in teleta ter je že zaprosil za tozadevno oblastno dovoljenje.

Požar. V noči na 9. septembra t. l. smo opazovali iz Novega mesta požar v smeri med Hmelnikom in Mirno pečjo. Ker je to noč močno treskalo, je skoraj gotovo, da je strela povzročila ta požar. Kraj požara dosedaj nismo mogli ugotoviti.

Kočevje

Osebnosti. Milan Fabjančič, profesor in dr. Anton Bajec, profesor, sta predstavljena za državne realne gimnazije v Kočevju, in sicer prvi v Kranji, drugi na žensko realno gimnazijo v Ljubljani. — Od okrajnega glavarstva v Kočevju je prestavljen v Uroševac v Južno-Srbijsko državni živnozdravnik gosp. Josip Bertonec, iz Sevnice v Kočevje pa državni živnozdravnik gospod Maksim Stribar.

Dijaški dom v Kočevju ima letos 107 gojenec. Tudi nekaj Hrvatov in Nemcev je v zavodu. Nadzorstvo vodijo štirje profesorji.

Novi teatrina že tako silijo v nebo, da bo še pred zimo pod streho in dovršena. Stavba zavzema velikanski obseg, a predstavlja komaj četrtino celotnega načrta, ki se bo postopoma udeležila v prihodnjih letih. Lastnik tvornice je družba z omejeno zavezo, ki se imenuje »Tekstilna družba z omejeno zavezo, Kočevje«. V zadnjih dneh je bila protokolarirana. Prvi stroji so že tu. Vseh skupaj jih bo 300 vagonov. Kapitala je 60% domačega, ostalo je tujeski. Z obratovanjem se začne že letos. — Družba bo proizvajala predvsem platnene izdelke, namizne prle, serviete, robce, zavesne, preproge itd. Zaposlovala bo okoli 1500 delavnic moči.

Okrajno glavarstvo v Kočevju razglašajo: Vsled poteka volilne dobe poslujočega občinskega zastopstva občine Kočevje razpisujem v smislu tozadevnih določil občinskega reda in zakona o volitvah v občinska zastopstva v Sloveniji z dne 18. februarja 1922. Ur. list z dne 1. aprila 1922, št. 30-31, volitev novega občinskega zastopstva te občine. Volitev se bo vršila v nedeljo, dne 30. oktobra 1927. Voliti bo 25 odbornikov in 25 namestnikov. — To se daje javno na znanje z dostavkom, da se objavi natančnejša določila glede volišča, volivnega časa, vlaganja kandidatnih list in volivnega postopka v obče po razpoložljivi pravnoveljavih imenikov s posebnim razglasom županstva.

Razkrita hinavščina. — Radikalno vodstvo (dr. Sajovic) v našem mestu je zadnje dni podušilo svoje volivce, naj volijo demokrate. Tako ni čuda, da so ti dobili na obeh voliščih v Kočevju 155 glasov.

Potek in konec volitev v Kočevju. Na volišču v občinski hiši so bile volitve dokaj živahne, dočim so bile volitve v gimnaziji naravnost dolgočasne. Ni čuda: na volišču v občinski hiši je bilo volivnih upravičencev nad 600, dočim v gimnaziji nad 60. Izid volitev v Kočevju je sledeč: v občinski hiši: Pucelj 5, Škulj 245, demokrati 150, socialisti 33, komunisti 14; v gimnaziji: Pucelj 0, Škulj 31, demokrati 5, socialisti 1, komunisti 1. Tako so morali čvaji vseh drugih skrinj na tem volišču čakati na par kroglic cel dan. Dasi je bil lep dan, vendar udeležba ni bila polnoštevna.

Ljutomer

Redka slovesnost. V nedeljo dne 18. t. m. se vrši v župni cerkvi v Ljutomeru redka slovesnost, katere ne ponovi nikdo v Lari. Ivan Sogaj, ljutomerski krojaški mojster, obhaja s svojo soprogo Jožefo, roj. Furlan diamantno ali biserno poroko. To je 60 letnica poroke. Jubilar je rojen 28. VIII. 1842, njegova soproga pa 4. II. 1845 in sicer oba v Ljutomeru. Poročena sta bila 16. IX. 1867 v ljutomerski farni cerkvi. Obja slavljenca sta za svoja leta dobro ohranjena. Jubilaroma kliče tudi »Slovenec« k rekemu slavlju: Bog živi!

Marenberg.

Okrajni zastop. Dne 5. t. m. se je vršila v Vuhredu prva seja marenberškega novega okrajnega zastopa. Okrajni glavar gosp. Koropec je sprejel prisego novega gerenta gosp. Držetnika in potem se je vršila predaja. V svet je imenovanih po velikem županu devet odbornikov, večinoma kmetov, gospodarjev in lesnih trgovcev iz marenberškega okraja.

Dopisi

Šmarino pri Litiji. V poročilu o izidu volitev je bila v včerajšnjem »Slovenec« tiskovna napaka glede števila volivnih upravičencev. Volivcev ni 693, ampak 603. Ker je pa med temi kakih 50 odstotnih in bolnih se je udeležilo volitve zmnožnih 83 odstotkov.

ARETACIJA.

Ž Rim, 12. sept. (Izv.) Na francosko-italijanski meji so fašistične obmejne čete aretirale 5 oseb, ki so hotele brez potnih listov preko meje, in jih zaprle.

In še so ponovili: »Tajlansko dekle.«

Materi teh mladev, še živite? V grobu spe. Če bi nocoj čule na šentviškem polju, bi proklele uro, ko so trpele za vas, vi nevesti, in bi umrle...

V tretje so ponovili pesem, Eden edini je spaval nad vse glasove: »Slovensko dekle.« v noč se je zakadil divji krah.

Pevce Joža Virk, ki si prvi zapel to pesem in že dolgo spiš, kako ti je? Te boli? Zapel si jo domačemu dekletu, tujki se poje zdaj. Pevce, obrni se v grobu, vstanj in bičaj. Bičaj, da se bo izlila ta umazana kri — — — kri elabicev.

Noč leži čez vipavsko polje, omamna julijska noč, ki zove sladko, da bi človek legel nanjo in v večnost spal.

V poslednje je odjeknilo od tuje pesmi. Gluha tišina se je razlila. Šel sem, bežal sem, da ne bi videl noči, ki je prečudovita, a jo sovražim, ker v njej sem čul tisto grdo, grdo pesem — — —

Pa kdo je, ki je skrunil slovensko pesem. Trije verolomni fantalini, ki so za tuj denar vlivali vase vino.

Kdo še?

Nikdo drugi na vsej izmučeni primorski zemlji. Tam ljubijo očete in matere, ki so jih v grob dejali, njih zemljo ljubijo in njih pesem. Prva v njihovem srcu pa sta Jezus in njegova Mamka Marija...

Bratje in sestre, ne bojim se za vas.

Pravniški kongres.

23. in 24. septembra se vrši v Sarajevu pravniški kongres. Na dnevnem redu so važne teme, o katerih bodo razpravljali odlični vseučiliški profesorji, sodniki in odvetniki. V razpravo pridejo sledeče teme: Položaj žene v čednem, imovinskem in zakonskem pravu. Referent je Mihajlo Jovanović, predsednik kassacijskega sodišča v Beogradu, koreferent pa dr. Stanko Lapajne, vseučiliški profesor v Ljubljani, subotški vseučiliški profesor Milič in sarajevski šerijatski sodnik Bušatlić. Drug referat je o izvršitvi razsodb. Referent je belgrajski vseučiliški profesor Perić, koreferent sta dr. Viljem Krejči, odvetnik v Ljubljani, in dr. Miroslav Matica. Tretji referat o zaščiti vlagatelj in odgovornosti članov uprave d. d. ima ekonom dr. Velimir Baklić. Koreferenti so dr. Milan Škerlj, profesor na pravni fakulteti v Ljubljani, ravnatelj belgrajske Poštne hranilnice Nedeljković in tajnik zagrebške obrtne zbornice Lunaček. O pomorskem pravu bo referiral vpokojeni predsednik Stola sedmorice v Zagrebu Verona. Koreferenti so: docent zagrebške pravne fakultete Mogan, ravnatelj trgovske akademije v Ljubljani dr. Ljudevit Böhm in tajnik notranjega ministrstva Stojković. O kolektivnih pogodbah bo referiral honorarni profesor belgrajske pravne fakultete Janković. Koreferenti so: ravnatelj OUZD v Ljubljani dr. Josip Behinjec in tajnik sekcije Društva narodov v Zenevi dr. Topalović. Na pravniški kongres je javilo udeležbo 1200 oseb.

Slovinci v Franciji.

Lorena v avgustu 1927.

Slovinci v Franciji smo doslej nekaka brezpravna masa. Na tisoče nas je, pa vendar se naša država doslej še ni zmenila za nas. V Parizu je sicer naš izseljeniški komisariat, toda mi dolgo zanj niti vedeli nismo, niti on za nas. Šele o minoli veliki noči smo imeli srečo, da nas je obiskal slovenski duhovnik dr. Kuhar, ki študira v Parizu; le-ta nam je povedal, da imamo v Parizu jugoslovanskega izseljeniškega komisarja. Po zaslugi g. dr. Kuharja sta nas potem dne 19. junija v Loreni obiskala gg. izseljeniški komisar in njegov tajnik iz Pariza. Naslednji dan smo potem gospodoma predložili sledečo resolucijo:

Slovinci, zbrani na sestanku dne 12. junija 1927 v Creutzwaldu, Lorena, prosimo zastopnika kr. poslanstva SHS v Parizu, naj posreduje pri kr. vladi v Beogradu sledeče: 1. Kr. vlada naj sklene s francosko vlado delavsko pogodbo, tičečo se naših izseljencev v Franciji. — 2. Če je kr. vladi ležeče na tem, da se naš narod popolnoma ne odtuji domovini, naj poskrbi vsaj za kraje, kjer je čez 50 šolobveznih otrok, slovenskega učitelja, katerega mora po zakonu vzdrževati država ozir. rudnik, pri katerem so delavci zaposleni. — 3. Ker smo Slovenci globoko veren narod, zahtevamo slovenskega duhovnika. — 4. Ustanovi naj se v Loreni v rudniškem revirju (Creutzwald - Spittel - Merlebach) slovenska pisarna, ki bi vzdrževala redne stike s kr. poslanstvom in dajala informacije v osebnih in kulturnih zadevah. — 5. Če nam kr. vlada ne more dati ozir. vzdrževati pisarne, pa naj ustanovi vsaj v bližini Lorene svoj konzulat.

Gospoda sta resolucijo vzela na znanje s pripombo, da zaenkrat ni kreditov. Saj imamo čas: umiramo, toda polagoma...

Mariborsko gledališče

Pred novo sezono.

Maribor, 9. septembra.

Burje, ki so zaključile lansko sezono, so se poleglo. Po vročem poletju so postale glave jesenskohladne. Dramski ansambl bo ostal, kakor je bil; edini Pirnat ni več angažiran in si išče kruha. Zato pa so prišle tri nove moči, med njimi g. Pregarc iz Splita kot režiser in dramski vodja.

Intendant dr. Brenčič in režiser Pregarc sta sestavila program, ki je brezdvoma simpatičen in kaže določeno umetniško hotenje. Neki igravec je pravilno pripomnil: »Takega programa Ljubljana ne zmoro. Z njim smo »Burgtheater«.

Načrt bodoče dramske sezone je odločno slovanski; več kot polovica razporeda je slovanska. Poleg Cankarjeve »Lepe Vide« in Kraigherjeve »Školjke« je odprto še tretje mesto za slovensko novost; morda pride Laskovec, ki bi gotovo zaslužil, da ga vidimo v Mariboru, ne le, ker je mariborski umetnik, temveč ker je pokazal že s svojim prvim nastopom izredno umetniško moč in dozorelost. Če nam bi pa prinesla bodoča sezona še tudi kako dobro, originalno komedijo, misli intendant dr. Brenčič, da bi našel še tudi zanjo mesta in časa.

Iz srbskohrvatske drame bomo videli Predićevega »Pukovnika Jelića«, ki bo po svoji aktualnosti in sodobnosti gotovo privlačil naše oficirske kroge, nič manj pa tudi domačo publiko. Predić je znal sodoben problem vojne invalida dvigniti preko enodnevne aktualnosti kake Bartulovićeve »Kuge« do velike tragike človeškega hotenja. — Razen Predića bomo morda videli še Vojnovičevo »Smrt majke Jugovića«.

Izredno številna in močna je v načrtu ruska drama. Pozna se, da je bil g. Pregarc pet let v Rusiji. Ruska drama bo sezono tudi otvorila. S hudožestveniško intenzivnostjo

študirajo Gogoljevega »Revizorja«. Za njim pride »Idiot«; s »Kreutzerjevo sonato« bomo proslavili stoletnico rojstva Leva Tolstega. Morda nam da drama tudi še četrtega ruskega velikana, Merežkovskega. Vsekakor pa bo vpriporila Averbchenko »Igro s smrtjo«.

Poleg ruskih ima načrt tudi eno poljsko in eno češko, ali Čapkove R. U. R. ali pa dramatiziranega »Svejka«, ki ga lokaliziranega že poznajo čitatelji »Kopriva«.

Celo judovsko dramo nam bodo predstavili s Schalomom Aschem: »Bog osvete«. Drama nam bi pokazala judovstvo v dveh markantnih obrazilih: lov za denarjem — jud ima v pritličju javno hišo — in svetost družinskega življenja — jud bdi z največjo pobožnostjo nad čistostjo svoje hčere.

Izmed Francozov bomo videli Bataille-a, Sardoua, Savoirja in morda še koga. Izmed Angležev Shakespeara v Othellu, Shawa in morda tudi Wilde-a.

Ibsenu bomo z »Divjo raco« proslavili stoletnico rojstva; moderne Nemce nam bosta pokazala ali Wedekind ali Kaiser. Povrh pa pride zopet Brockmann gostovat. Ponudil se je s Hofmannsthalovim »Jedermann«, s Heibelovim »Gygesom« ali pa »Marjo Magdaleno«, s Strindbergovo »Sonato strahov« in s Schnitzlerjevim »Ljubimkanjem«. Izmed teh komadov bomo videli »Jedermann«, »Magdaleno« in »Ljubimkanje«.

Razen teh nam bodo domači pokazali italijansko dramo s Pirandellom.

Kakor že doslej, bo gledališče negovalo še bolj v bodoči sezoni ljudske predstave. Dobro bo, da pride pri tem do vzajemnega dela gledališke uprave in posameznih društev. Gledališka uprava si želi to vzajemnost, treba bo vzbuditi voljo tudi pri društvi; potem narodni kapital, ki gre po državni in mestni subvenciji gledališču, ne bo več gojil luksuza

Zanimivosti

Čudna opravila za živali.

Udomačenega dihurja (lat. mustela furo) se nekoč rabili za lov podgan in domačih zajcev v krajih, kjer so se preveč zaplodili. Dandanes pa porabijo dihurja celo kot električarja. V podzemeljski kanal so položili cev, v katero hočejo napeljati električni ali telefonski kabel. Ker ima cev dosti ovinkov in krivulj, ni lahko potegniti skozi njo žico, na katero bodo potem privezali kabel ter ga vlekli, kamor je določen. Pa so si izmislili nekaj originalnega. Vjeli so podgano ter jo spustili v cev, a za njo pa dihurja. Dihur pa je imel na hrbtu pritrjeno tanko žico, katero je pri zasledovanju podgane vlekel seboj. Na drugem koncu cevi so na žico privezali močno vrv in na vrv kabel.

Odvodne cevi, skozi katere se odteka nesnaga, se rade zamašijo in tudi vodnj pritisk jih ne očisti. Neki Amerikanec je prišel na misel, da je v tako popolnoma zabasano cev spustil takozvano blatno želvo, ki je v kratkem času prodrla blato in odpadke in sedaj ima mestna uprava čnega kraja tucat takih želv, katere vzdržuje ter posoja, kamor je potrebno. Francoski raziskovalec dr. Melenes je na neki reki v Mehiki vpregel pred indijanski čoln dve veliki želvi ter ju z vbadanjem primoral, da sta čoln vlekli dalje.

V Mehiki v pokrajini Guerrero se nahaja ogromna kača boa, katere je dolga do dvajset čevljev. Ta kača pa ni strupena niti nevarna, zato jo Indijanci popolnoma udomačijo. Udomačene prebivajo v bivališčih ljudi, love podgane, se igrajo z otroci in kadar so same doma, so za varuha kakor pes v naših krajih.

V Venezueli imajo neke vrste žerjave, ki opravljajo posel našega ovčarskega psa in kakor trdijo, so ti žerjavi velikega pomena za čudotno ovčarstvo.

EIFLOV STOLP.

Ta stolp v Parizu obstoji iz 15 tisoč jeklenih delov, katere drži skupaj dva in pol milijona matic. Stotine tehnikov je delalo štiri leta in 40 risarjev je risalo načrte, da dosežejo popolno preciznost. Stolp tehta sedem milijonov kilogramov, od katerih pride tri milijone na prvo nadstropje ter po dva na drugo in tretje. Zgradba je stala 7.800.000 frankov, tedaj je stal en kilogram 1 frank 10 centimov. Od tedaj je draginja narasla. Če bi zdaj stolp podrl, bi lahko dobili za vsak kilogram do dva franka.

BRZOJAVNI REKORD.

Na paniku »Memfis«, ki je peljal Lindberga domov, je delalo noč in dan pet telegrafistov. Sprejemali so čestitke in pošiljali v Newyork članke dopisnika, ki je spremljal letalca. Vožnja je trajala pet dni. V cellem je sprejela radio postaja 175 tisoč besed. To je najvišja do sedaj ugotovljena številka.

NEBOTIČNA JEČA.

V Newyorku se že gradi 28 nadstropij visoki nebotičnik, ki je namenjen za žensko ječo. Zločinke bodo uživale vse udobnosti, a trpele pod strogimi pravili. Vsaki razred bo strogo ločen od drugega. Tako je namenjeno tretje nadstropje prvič kaznovanim osebam. Tudi ponovno kaznovane so ločene od onih, katere se že ne morejo poboljšati. Oblasti upajo, da taka ječa ne bo »visoka šola za zločince«. Spodnja nadstropja so namenjena telovadbi, ker bi se hiša pri velikih prostih va-

nekaternikom. Zdaj je na ljudeh samih, da jim gledališče postane res kulturna matica.

Po načrtu obeta prihodna sezona, da bo izredno bogata. O režiserju Pregarcu tudi pravijo, da je dober učitelj. Igravci priznavajo, da jih navaja na intenziven in globok študij. Učenec hudožestvenikov je. Odrska situacija mu je drugovrstna; predvsem mu je ton.

»Najti intonacijo v tisti prefinjeni nijansi, ki je ton vse drame, zato je treba pet, deset vaj. Ne na odru. V sobi, v pobožni zbranosti.«

Zelimo po lepem načrtu le to, da bi ga ansambl tudi zmogel. Tudi če ne bo po burg-theatersko, da bomo le videli tisto ljubezen, ki je dvignila hudožestvenike na vrhove. Kajti čas bo, da z repertoarji dvignemo tudi samoniklost igravske kulture v Mariboru. Naj bi ne bi bilo zamere, toda res bo, da nekaj naših igravcev nima dovolj splošne inteligence. Da najde »intonacijo«, kakor pravi g. Pregarc, zato je potrebna inteligenca, ki je več kot povprečna. In kakor bo dobra dramatična šola, kakor jo misli znova urediti g. Pregarc, tako bi bil potreben neki višji kurz za igravce same, ki bi imel značaj filozofske akademije, s predavanji iz svetovne književnosti s teorijami književnosti; iz jezikoslovja in fonetike; iz psihologije in filozofije sploh; medicinska predavanja, ki uvajajo v študij raznih tipov — itd.

Prav mesto, ki nima višje kvalificirane kulture, bi za svoje igravce potrebovalo tak zavod. In prav zdaj, ko igravcem ni dana možnost, da gredo v velika kulturna središča, kjer se mnogokrat nevede napolnijo z vsim znanjem, ki ga potrebujejo. Nam pa usihajo v malenkostih in v nekem quasi-bohemstvu in pozabijo, da jim je za kariero treba več, kot da znajo tekste na pamet in da jih znajo z igro — prepleškati.

Dr. F. S.

—:—

jah v gorenjih nadstropjih preveč zibala. Bolnica, jedilnica, knjižnica in cerkev so vse namočene zgoraj, ker je manj občuten mestni ropot. Majnika se bodo selile v nebotičnik prve zločinke.

MILO ZA DRAGO.

Iz Amerike je pripeljal Francis Drake kronpir, katerega so dolgo sovražili praznovni kmetje kot »hudičovo jabolko«. Zадnje »krompirjeve vstaje« so se dogodile na Ruskem še okoli 1840. Zato je izredno hitro napredoval tobak, drugo ameriško darilo, dasi so ga napadali moralisti vseh dežel. Iz kakava so naredili v Evropi čokolado, medtem ko je bil doma samo za pijačo. Razen tega so dobili iz Amerike koruzo, več cvetk kot orhideje in georgine ter purane. Zato je poslala zopet Evropa v Ameriko konje, vole, pšenico in kavo. Zdaj so to poglaviti dohodni viri novega sveta.

PAMETNA NAVADA.

Vsak Sved, ki brzojavi čestitke za god, novo leto, obletnico, poroko in sl., lahko zahteva, da se izroči telegram naslovu na posebnem, lepem formularju. Natisnjen je na boljšem papirju in okrašen z umetniškim okvirom. To stane malenkost, toda na ta način pomaga pošiljatelj Društvu za pobijanje tuberkuloze. Ta prostovoljni davek gre v prid sanatorijev za jetične otroke. Protituberkulozno društvo je zbralo na ta način lani 380 tisoč švedskih kron (do 6 milijonov dinarjev), t. j. večji del svojega proračuna. Društvo je poslalo lani na morje 3000 otrok in 15.000 otrok je uživalo zastojni popolno oskrbo v bolnicah oz. zdraviliščih.

NOČNO SOLNCE.

Tudi brez mesečine lahko razločimo po noči svoj pot in celo čitamo debele črke. Odhod prde ta luč? Znanost je ugotovila, da sijé nočno nebo z jakostjo približno tisoča zvezd prve velikosti. Ta luč nam dovoli razločiti brez pomoči daljnogleda zvezde do šeste velikosti. Če ne bi bilo te luči, bi mi lahko videli dvakrat več zvezd vstevši do 8 velikosti. A nebo bi moralo biti popolnoma temno in nerazsvetleno. Od kraja se je mislilo, da pošiljajo to luč zvezde. Toda računni so dognali, da jih je za to premalo. Potrebovali bi vsaj 200 milijonov vidnih in nevidnih zvezd, da dosežemo to svetlobo. V resnici jih je manj in niso tako gosto nasute po nebu. Moderna znanost si razlaga nebeško svetlobo ponoči s solničnimi žarki, kateri so nevidni, a se zrcalijo v zraku. Senca, ki pregrene ponoči zemljo, je samo neznamtni klin v morju svetlobe, s katero napolnjuje solnce medplanetno vesoljstvo. Ta odsevana svetloba se širi tudi ponoči in zmanjša temo na nebu nerazsvetljene polovice zemeljske oble.

SAHARSKA UGANKA.

Francoske oblasti, ki vrtajo vodnjake v Sahari, so ugotovili skoro povsod v globini 70—150 m izdatno vodno plast. Na splošno začudenje so vedno priletele s prvimi curki vode na dan žive ribe, školjke in raki. Strokovnjaki so ugotovili, da spadajo med vrste, katere živijo tudi po jezerih v sveti deželi. Vpraša se, odkod pridejo te živali v srce saharske puščave in kako utegnejo živeti v tej globini. Mislijo moramo samo, da tvori znatni del sveta pod puščavo veliko sladko jezero. Če bi se posrečilo odtoč napeljati vodo na površino, bi Sahara zopet postala rodovitna dežela (Nature).

smotrenim poukom, ako je v rokah strokovnjakov in kvalificiranih učiteljev. — Za prisilijo večkrat razmere, ki iz kateregakoli vzroka ne morejo pošiljati svojih otrok v glasbeno šolo, da se morajo posluževati zasebnega pouka. Ta pouk, dasi ima mnogo dobrih strani, pri dosedanjih razmerah ni priporočljiv. Ker ni zaščiten po zakonu, si ga lastijo večkrat osebe, ki nimajo za to potrebnega znanja ne potrebne kvalifikacije, in marsikdo je že obžaloval, da je takšnemu zakonitemu pedagogu zaupal svoje dete. Večkrat mikajo starše tudi izredno nizki honorarji, ki jih zahtevajo taki učitelji za svoj pouk. Seje, ko so že nekaj let uvideli, koliko denarja so po nepotrebnem izdali, pridejo do spoznanja, da so ure vendar drago plačali. Nekateri starši so tudi mnenja, da je za začetek vsak pouk dober, ne premislijo pa pri tem, da na slab temelj ni mogoče uspešno graditi. Neglede na priučen napake, ki jih večkrat tudi najboljša šola ne more več odpraviti, mora tak otrok, ko pride v roke strokovnjaku, navadno do začetka začetni. Koliko talentiranih učencev je predčasno opustilo glasbeni študij, ker jim je nestrokovnjaški pouk odvzel veselje do nadaljnjega izobrazbe. Kakor vsak poklic, zahteva tudi poklic umetnika in glasbenega pedagoga posebnega znanja in predizobrazbe. Ni vsak sposoben poučevati glasbo, ki pozna le površno kakšno glasbilo. Kdor si lasti naslov učitelja glasbe, mora imeti tudi potrebno kvalifikacijo in strokovno znanje. — Da se omeji kolikor mogoče škodljiv vpliv privatnega glasbenega pouka, je sklenilo Društvo učiteljev glasbe, v katerem so vključene le kvalificirane učne moči in priznani glasbeni pedagogi, pomagati staršem pri izbiri učitelja za zasebni pouk z nasveti in informacijami. Na razpolago so strokovno izobražene učiteljice in učitelji za gosli, klavir in solopetje. Vse tozadevne informacije daje društvo brezplačno pisмено in ustno, vendar je treba dopisom priložiti znamko za odgovor. Dopisi naj se naslovijo na A. Gröbminga, Cojzova c. 9/I (za Društvo učiteljev glasbe); istotam se dobivajo tudi ustne informacije do konca tega meseca, in sicer ob delavnikih v času od 11. do 12. ure popoldne. Vse one, ki žele informacij, prosimo, da se točno držijo določenega časa, ker izven ur ne bomo na razpolago. — Za Društvo učiteljev glasbe za Slovenijo: Jos. Brnobič, t. č. tajnik; M. Bajuk, t. č. predsednik.

Orkestralno društvo Glasbene Matice pričenja v koncertni sezoni 1927/28 z rednim delovanjem pod vodstvom dirigentov profesorjev gg. Škeri in Adamiča ter vabi v orkestralni glasbi primerno izveščane ljubitelje glasbe, ki imajo resno voljo sodelovati pri društvu, da pristopijo kot novi člani. Prva skupna vaja se vrši v petek dne 16. t. in ob 8 uri zvečer v veliki dvorani Glasbene Matice. Pri tej vaji se sprejemajo tudi novi člani. Koncertni program objavimo v prihodnjih dneh. — Odbor.

Knjige in revije

Govori zadnjih duhovnih vaj za učitelje pri 8. mm. uršulinkah v Ljubljani. Na vsestransko željo udeležencev, naj se govori tiskajo, sporočimo, da je rokopiis že pripravljen za tisk in knjižnica izide prav kmalu. — Ker se bo na tiskala le v omejeni nakladi, prosimo, da se odjemalke prijavijo na naslov: Gdč. Anica Lehar, Ljubljana, Florjanska ul. št. 7/III, ki je iz prijaznosti sprejela zbiranje naročil. Ako bi katera želela vezano knjižico, naj to pri prijavi izrecno omeni. Ker niso imele vse učiteljice prilike, da bi se udeležile duhovnih vaj četudi so se vršile v treh samostalnih, bo marsikateri izmed teh s čitanjem in razmišljanjem te knjižice zamujeno nadomestila. V splošnem pa bo vsakrži to duhovno čtivo dobrodošlo. — Za prijave prosimo čim prej.

Za Krekovo proslavo, ki jo priredi naša družba 8. in 9. oktobra (ob 10 letnici smrti) orinese 10. štev. »Vigvede«. Deklamacije, dramatičen prizor in snov za govor i. dr. »Vigvede« izide že 25. t. mes., da bo se dovolj časa za pripravo. — Folio v odgovor vsem, ki povprašujejo, kje naj dobe potrebno snov za Krekovo desetletnico.

Slovenske narodne noše. Te dni je v založbi Učiteljske tiskarne pod naslovom »Slovenske narodne noše« našla prof. Albert Sičeva draga izpopolnjena izdaja opisov slovenskih narodnih noš. Opremljena je z osmimi barvanimi slikami znatnega našega umetnika M. Gasparja in s tremi priloge slik v črtnem tisku. To delo nas je povsem razveselilo, tembolj, ker je za nas velike važnosti in zelo potrebno. Iz natančnih opisov naših narodnih noš in iz slik bo sedaj omogočeno vsakemu, da se more obdeli pravilno, kadar naj nastopa v narodni noši. Delo pa bo posebno dobro služilo tudi našim šolam, zlasti osnovnim. Na stenah naj jih ima mladina vedno pred očmi in si jih vitne globoko v spomin. Pri vsaki priliki pa naj učiteljstvo opozori mladino na te slike, da vzbujajo pri njih naravno »vest in ji krepi narodni ponos. Sploh pa naj ne manjka te prepotrebne brošure pri vseh slovenskih družinah, da jo imajo pri roki vsak hip, ko jo potrebujejo. Dobiti jo je po vseh naših knjigarnah za izredno zmerno ceno 42 Din. Podrobneje izpregovorimo o nji še posebej.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI priporoča gg. katehetom sledeče knjige:

Bopp L., Das Jugendalter und sein Sinn. Eine Jugendkunde zur Grundlegung der Jugendführung. 340 str., vez. 112 Din.
Dauerböck P. J., Das Wort Gottes an die Kleinen. Kinder-Homilien auf alle Sonn- und Festtage nebst Gelegenheitsansprachen. 159 str., nevez. 30 Din.
Dörner K., Die Stunde des Kindes. Kinderpredigten. 284 str., vez. 94.50 Din.
Fahnenbruch F., Kinderpredigten. 73 str., vez. Din 32.50.
Fahnenbruch F., Der Gottesdienst des Kindes. Ansprachen über das religiöse und sittliche Leben des Kindes. 104 str., nevez. Din 35, vez. Din 46.
Gatterer M. S. J., Kinderseelsorge. 222 str., nevez. Din 75.
Gatterer M. S. J., Katechetik. 656 str., nevez. Din 198.
Gürtler E., Vollständige Katechesen für das erste Schuljahr. 183 str., nevez. Din 29.50.
Heiser H. A., Die Frühkommunion der Kinder. Praktische Anleitung für Priester, Eltern und Erzieher. 133 str., nevez. Din 41.
Hoffmann, Handbuch der Jugendkunde und Jugend-erziehung. 416 str., vez. Din 98.
Mosterts K., Jünglingsseelsorge. Ziel und Aufgaben einer planmäßigen Seelsorge für die heranwachsende männliche Jugend. 349 str., vez. Din 108.
Kühn J., Saat und Ernte. Lebenskundliche Besprechungen zur Einstellung der jugendlichen Selbsterziehung auf dem Familienberuf. 169 str., vez. Din 50.
Metzler Dr. F. G., Erziehe zur Wahrhaftigkeit. 288 str., vez. Din 68.
Ries Dr. J., Katholische Lebensführung. Gedanken für Fortbildungsschule und Christlehre. 290 str., vez. Din 65.

Mayer Dr. H., Katechetik. 179 str., vez. Din 52.
Um Sitte und Sittlichkeit. Ein Kommentar zu den Katholischen Leitsätzen und Weisungen zu Selbsterziehung auf dem Familienberuf. 169 str., vez. Din 60.

KAVKASKE AMAZONKE.

Petrograjska Akademija Znanosti je sprejela poročilo svojih kavkaških raziskovalcev, ki so našli v Azerbejdžanu čudni narodič »fasaji«. To ime pomeni »dekleta, dekliški narod« in resnično imajo ženske tam vedno prvo besedo. Fasaji bivajo po Džarskih soteskah v okraju Zakatala visoko v planinah. Število njih po hribih raztresenih hiš znaša samo 150. Ta narod je mnenja, da mora ženska do konca rediti otroke, če jih je že rodila. Vsled tega ima mati poleg domačega posla na skrbi tudi lov, ribolov in polje. Samo ženske peljajo na trg sir in proso. Naloga moških pa je braniti hišo. Ostanje vedno doma in igrajo podrejeno vlogo: storijo ta ali oni posel, katerega jim naložijo žene. Učenci se zelo zanimajo za ta starokopitni narodič. Mislijo, da je v sorodu z nekdanjimi Alani ali Roksalani in se spominjajo Herodotovih povesti o amazonkah.

Naše dijaštvo

V ZLATO PRAGO.

Slovanski svet stopa vedno bolj v ospredje svetovnega razvoja in misel kulturnega, verskega ter gospodarskega zblizanja Slovanov si zagovito krči pot. Zato bolj kakor kdaj poprej vabi slovensko dijaštvo zlato Praga s tremi univerzami, ki je sedaj edino središče slovanstva, kjer je mogoče temeljito študirati vseh enajst slovenskih narodov, in prvovrstni strokovnjaki omogočajo resno strokovno izobrazbo. Kat. slovensko dijaštvo je bilo vedno tista žila, po kateri se je pretakal med slovensko ljudstvo sveži sok zdravih in dobrih novih idej. Kat. slovensko dijaštvo je v odlični meri sodelovalo pri ustanovitvi in dosedanjem delu Carilomotebijske lige, Kat. akad. društvo »Kreke« v Pragi uživa sloves ne samo pri čeških katoliških in kat. slovan-skem dijaštvu, temveč tudi v odličnih krogih izven kat. vrst. Padec dinarja je pred leti skoraj onemogočil dotok slovenskega kat. dijaštva v Prago in v Sloveniji se vedno vlada predsodek o neznatni draginji v Pragi, kar je mnogo dijakov odvračilo od študija v Pragi. V resnici pa je življenje v Pragi mnogo cenejše kot v Zagrebu ali Beogradu. Za 1900 Din se da že dobiti primerno hrano in stanovanje, na državne ali privatne podpore pa seveda ni nujno računati. V Prago vabimo zlasti tehnike in medicince. Vpisovanje se vrši od 25. septembra do 5. oktobra. Kazen demisorijskega prevoza zrelotnega spritevala, ki ga oskrbi čel. konzulat v Ljubljani, so potrebne tri enake fotografije. Vse nadaljnje informacije daje Jugosl. kat. akad. društvo »Kreke« Praha II Vršilská ulice 1 ali pa ing. Janko Novak, Praha-Vrsovice, Třebitzkého 7/II.

Orel

Orlovska srenja pri Sv. Križu na Murskem polju priredi v nedeljo dne 18. sept. 1927 svojo celodnevno prireditev v Veržju ob priliki ustanovitve novega bratskega oddelka istotam. — Izbran je lep spored. polovična vožnja je dovoljena (z odlok G. D. K. O. Br. 54.985 od 25. VIII. 1927, veljavno od 16. do 20. sept. 1927), zato pri prijatelji orlovske mladine od daleč in blizu, na veselo svidenje in pozdravljeni 18. sept. v našem lepem Veržju Bog živ!

Zahvale

ZAHVALA HOLANDSKIH SLOVENCEV.

Projekti smo: Vsi z vestfalskim romarstvom v kom potujejo holandski Slovenci, 50 po številu, se zahvaljujemo vsem državnim in cerkvenim predstojnikom, ki so nam šli na roko, in vsem katoliškim delavskim in prosvetnim organizacijam in društvom ter vsem rojakom v domovini, ki so nas tako lepo sprejemali na vseh železniških postajah od avstrijske meje do naših domov in se na enak način posiljavali od nas, ko smo se vračali v tujino, ki nam daje vsakdanji kruh. Vsi, ki smo se udeležili tega lepega izleta v Slovenijo, smo bili globoko ganjeni nad tem, kar smo tam doživeli. Zato je ljubezen do domovine in slovenskega naroda v naših srcih na novo oživila. V tem smislu bomo gledali, da se bo tudi med drugimi našimi rojaki širilo slovensko časopisje in slovenske knjige, posebne ako nam poidejo naši rojaki v domovini na roko, kakor so obljubili. Bog živ! — Holandski Slovenci

Polzvedovanja

Naše so se Za Gradom kovaške klešče. Doba se Mišičeva cesta 23/III, levo.
Celje. Na potu od postaje do protestantske cerkve je v petek zgubil Joško Hribar, uslužbenec pri okrožnem sodišču v Celju listino s 530 Din, železniško legitimacijo in hrnilno knjižico. Naplatelj se naproša, da najdeno vrne.

MLEKARNA REPLJE, pošta Zagradec na Dolenjskem ima na razpolago

prvovrstno ČAJNO MASLO

in se priporoča cenji odjemalcem. 7171

S takojšnjim nastopom se išče

starejša ženska moč

za vodstvo konfekcijskega oddelka za kravate. — TOVARNA JOSIP KUNC in KOMP., Ljubljana, Poljanski nasip 40.

Razpis.

Zupanstvo Sv. Pavel pri Preboldu razpisuje župniškega gospodarskega poslopija v Sv. Pavlu pri Preboldu in druga popravila. — Natančni pogoji in acrti so razpoloženi v občinski pisarni ob uradnih dnevih v ponedeljek in četrtek od 8 do 12 dopoldne in od 14 do 18 ure popoldne. — Ponudbe je poslati do 24. septembra t. l. Zupanstvu.

Zupanstvo Sv. Pavel pri Preboldu, dne 10. septembra 1927.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsake besede 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglas nad deset vrstic se računa višje. Za odgovor znamko. Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

PRODAJALKA

manufaktur., specerijske oz. mešane stroke, večša tudi šivanja, želi službe. Nastop takoj. Naslov v upravi lista pod št. 7125.

GOSPODINJA

vsestransko izveščana v kuhi in splošnem gospodinjstvu, skrbna, išče mesta v župnišču. Naslov v upr. lista pod št. 7160.

Proste službe

Učenca

za pekovsko obrt sprejme takoj L. PREŽELJ, parna pekarna v Litiji.

Sprejme se več dobrih

ZIDARJEV.

Delo se odda tudi v akordu. Več se izve pri »Gradidom« — Ljubljana, Pražakova ulica št. 3.

Stanovanja

Elegantna soba s strogo separiran. vohodom se odda takoj. Poizve se v upravi: 7175.

Stanovanje

2 sobi, kuhinja in pritlikline, se odda s 15. septembrom. Naslov se izve v upravi lista pod: 7093.

Vrajem

Gostilno

vzajem v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Kjerkoli« št. 7123.

Posestva

USNJARSKO POSESTVO

20 km od Celja, hiša, delavnica, vodna sila itd., za ca. 100.000 D. Dobra

TRGOVSKA HIŠA,

14 km od Celja, pri postaji in tovarni v inventarjem, za ca. 140.000 D. naproči pri FRANJO JAGER, CELJE, Dolgo-polje št. 1. 7116

NAPRODAJ

enonadstr. hiša

opremljena z električno razsvetljavo in vodovodom, pripravna za vsako večjo obrt ali trgovino, tudi za veletrgov. vina, za privatnika zelo rentabilna na najemini. — Poleg hiše je sadonosnik in vrt za zelenjavo, vse na najprometnejši točki v Trbovljah pri larni cerkvi. Naslov se izve v upravi lista pod št. 7164

Prodaj trgovsko — skoraj novo HIŠO

v gospodarskim poslopiju, veliko stiskalnice, trgovski, gospodarski žiri in arivni inventar, 16 orlov dobre zemlje pri hiši, vinograd, veliki sadonosnik, njeve, travniki, gozd za izsekati. Trgovina traja skozi 50 let ob ceni na dobi. Vse se izve: ANA KURBOS, ali pa S. L. VAR, LJUTOMER 80.

Dijaki

Več DIJAKOV

se sprejme na stanovanje in zajuterk. — Naslov v upr. lista pod št. 7139.

Dijakil

Shiko za legitimacijo izvršujem takoj in po znjžani ceni. — FOTO REKORE, Poljanska cesta 12.

Pouk

Lekcije za kontrabas po prof. Simandlovi metodi. — Cenjene ponudbe pod: »Fundamental instructions« na upr. lista.

POUK živih jezikov: francoščine, angleščine, nemščine, italijanščine — po praktični Berlitzovi metodi v majhnih skupinah in za posameznike. Vpisovanje vsak dan od 17. t. m. od 6—7 zvečer Beehovnova ulica št. 7, pritličje, levo.

J. S. Jeras, prof.

Kdo proda?

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah

erne, juvelir, Ljubljana

Wolfova ulica št. 3

Oddam do 25. septembra

vaion belega semenskega

KROMPIRJA

prost glivičnih boleznih, letošnji pridelek nad 220 meter. stotov na ha. Do 15. sept. se lahko še na polju ogleda. Praprotnik, Prezenje, p. Podnart — Gorenjsko. 7158

Poravnajte natočnino!

4 letno DEKLICO

oddam za svojo dobrim ljudem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7176

Preklič. — Podpisani

nisem

plačnik za dolgove, ki jih

napravila moja žena.

Topolčnik Anton.

Najboljše
ogljje
za likanje
prodaja
Josip Šerec
v Mariboru
Samo-
prodaja
za S. H. S.

Kdo kupi?

Pletilna stroja

št. 5/45 in št. 8/35, dobro ohranjena, naproči. — Hradeckega vas št. 64.

Narodne noše

nekaj prodam. Na ogled Pražakova ulica 3, Ljubljana. Marija Kurnik.

CITRE

dobro ohranji. prodam. Naslov v upravi: 7173.

Nasa obrt

Lanene tropine

in druga krmila nudi najceneje

A. VOLK, LJUBLJANA

Rosljova cesta 24, velotrgovinska žita in mlovskih izdelkov.

Preselitve

izvršuje najceneje »SLOVENIA-TRANSPORT« -sped. transport. družba — Ljubljana, Miklošičeva c. 36, tel. 2718. 6204

10 dobrih tesarjev

plača 6.50 do 7 dinarjev, sprejme takoj
Gradbeno podjetje inž. J. Dedek
Ljubljana VII., Zibertova ulica 7.

TVORNICA KEM. IN GL. BARV LAKOV, FIRNEŽA IN TEKILAZA
Družba z. o. z. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI, COPIČI, TERPENTINE, FIRNEŽ, SOŠKE BARVE, SUHE BARVE, PRISTNE OLJATE BARVE, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO ODE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA
POLEGTRGOVINA SCHNEIDER EVEROVŠEK

PRVOSTRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE!!

Objava

za oddajo zakupne pravice velikoprodaje tobačnih izdelkov cigaretnega papirja in vžigalic za dobo dveh let 1928/1929.

Dne 1. oktobra 1927 se vrši v pisarni Uprave Državnih Monopola v Beogradu prva ofertalna licitacija za oddajo zakupne pravice velikoprodaje tobačnih izdelkov, cigaretnega papirja in vžigalic v prodajnih reonih za čas od 1. januarja 1928 do 31. decembra 1929 pod pogoji, ki jih je predpisala Samostalna Monopolska Uprava pod Mbr. 14.000 od 12. avgusta 1927.

Ponudbe za to licitacijo se sprejmejo odrejenega dne do 11 dopoldne v pisarni načelnika Odeljenja Prodaje Uprave Drž. Monopola v Beogradu, a odpiranje istih se vrši istega dne pri seji Upravnega Odbora Samostalne Monopolske Uprave v Beogradu.

Kavcija za to licitacijo se polaga počevši od 1. septembra 1927 pri depozitni blagajni Uprave Državnih Monopola v Beogradu, a prejema se pod predpisanimi pogoji vključno do 30. septembra 1927 do 5. ure popoldne.

Tiskani pogoji se dobijo pri Upravi Državnih Monopola — Odeljenje Prodaje — v Beogradu, pri Oblastnem Monopolskem Inspektoratu v Zagrebu, Sarajevu, Splitu in Skoplju ter pri Tobacni tovarni v Ljubljani. — O tem se obveščajo interesi radi znanja.

Pr. Br. 24.132 od 20. avgusta 1927.

IZ PISARNE UPRAVE DRŽ. MONOPOLA V BEOGRADU.

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, prodaja v vsaki množini po zmernih cenah tvornica

„**ALKO**“
družba z o. z.

Ljubljana, Kolzei